

Flyttning av fordon

Handbok för kommunens handläggare

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Flyttning av fordon

Handbok för kommunens handläggare

Upplysningar om innehållet:
Prem Huq, prem.huq@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2023
Reviderad webbutgåva, oktober 2023
ISBN: 978-91-8047-201-2
Text: Lars Ahlman och Bengt Wilde
Foto: Daniel Högberg, Folio
Produktion: Advant

Förord

Beslut om flyttning av fordon är en grannliga arbetsuppgift, som kan innebära svåra överväganden. Handläggningen måste vila på strikt författningssenlig grund, men den kräver också sunt förnuft och gott omdöme. Det är viktigt att ha i minnet att lag och förordning om flyttning av fordon ger en möjlighet att besluta om flyttning av fordon, men innebär inte ett tvång att göra det.

Handboken kan vara såväl kommunerna som Polismyndigheten och Trafikverkets regioner till hjälp vid beslut om flyttning av fordon. Den baseras på de typfall som kan utgöra grund för flyttning. Den innehåller även rättsfall inom området samt visar hur miljöbalken respektive plan- och bygglagen kan vara tillämpliga vid flyttning av fordon.

Bengt Wilde, Trafikteknik AB och Lars Ahlman, LA-konsult har utarbetat sakinnehållet i boken. Avsnittet om flyttningsmöjligheter från miljösynpunkt har skrivits av Hans Zetterling, Polego AB.

Handboken gavs ut första gången i augusti 1993 och har sedan dess omarbetats vid flera tillfällen. Den nu föreliggande handboken är uppdaterad med ändringsföreskrifter t.o.m. 2022:1231 (LFF) samt 2022:1527 (FFF).

Stockholm i juni 2023

Gunilla Glasare
Avdelningschef

Peter Haglund
Sektionschef

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Sveriges Kommuner och Regioner

Innehåll

8	Förkortningar och definitioner
9	Begrepp och definitioner
9	STFS och RDT
9	Gatumark och tomtmark
9	Fordon
11	Leasingföretag och motsvarande kreditgivare
12	Kapitel 1. Författningar om flyttning av fordon
14	Generella principer
14	Myndighetsutövning
15	Överklagandeförbud
17	Kapitel 2. Detta gäller för myndighet som vill flytta fordon
17	Kommuner med kommunal parkeringsövervakning
18	Kommuner utan kommunal parkeringsövervakning
19	Polismyndigheten och Trafikverket
20	Kapitel 3. Förutsättningar för beslut
20	Grundläggande förutsättningar
21	Beslutet om flyttning
22	Underrättelse om beslut, delgivning
23	Kungörelse
23	Verkställighet av beslut
23	Uppmaning - fyradagarsregeln
24	Tillträde till fordon som ska flyttas
25	Avbruten flyttning
25	Kort flyttning
26	Lång flyttning
26	Skador i samband med flyttning
27	Särskild uppställningsplats

- 27 Utlämning av fordon
- 28 Äganderättsövergång
- 29 Anmälan om äganderättsövergång
- 29 Utländska fordon
- 30 Fordonsrelaterade skulder

34 Kapitel 4. Arbetsgång fordonsvrak

- 35 Utbrända fordon
- 35 Arbetsgång
- 37 Bidrag till kommuner

38 Kapitel 5. Arbetsgång registrerade fordon

- 40 Fordon som utgör fara eller trafik hinder (2 § 1 FFF)
- 42 Felparkerat fordon som hindrar arbete (2 § 2 a) FFF)
- 44 Felparkerat fordon som utgör risk för fara (2 § 2 b) FFF)
- 46 Fordon som stått parkerat i över tre dygn (2 § 2 c) FFF)
- 48 Felparkerat fordon med körförbud (2 § 3 a) FFF)
- 49 Felparkerat fordon är oskattat (2 § 3 b) FFF)
- 50 Felparkerat fordon är oförsäkrat (2 § 3 c) FFF)
- 51 Felparkerat fordon saknar registrerings skylt (2 § 3 d) FFF)
- 52 Felparkerat fordon med stöld- eller förlustanmält parkeringstillstånd för rörelsehindrad (2 § 3 e) FFF)
- 53 Felparkerat fordon med obetalda felparkeringsavgifter (2 § 3 f) FFF)
- 55 Felparkerat fordon på plats för rörelsehindrad (2 § 4 a) FFF)
- 56 Felparkerat fordon i kollektivtrafikkörfält (2 § 4 b) FFF)
- 57 Felparkerat fordon på hållplats (2 § 4 c) FFF)
- 58 Felparkerat fordon på eller inom fem meter före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart (2 § 4 d) FFF)
- 60 Felparkerat fordon på gång- eller cykelbana eller i cykelfält (2 § 4 e) FFF)
- 62 Felparkerat fordon på plats för lastning och lossning (2 § 5 FFF)
- 63 Parkerat fordon brukas för verksamhet eller motsvarande (2 § 6 FFF)
- 64 Felparkerat fordon på plats som reserverats för utländsk beskickning eller konsulat (2 § 8 FFF)
- 65 Felparkerat fordon med fordonsrelaterade skulder (2 § 9 FFF)
- 67 Fordon som stått felparkerat i mer än sju dygn på tomtmark som är reglerad med LKOP (2 § andra stycket LFF)
- 69 Registrerat fordon som olovligen står på tomtmark som inte är reglerad med LKOP (2 § tredje stycket LFF)

70 Kapitel 6. Oregistrerade fordon

- 70 Definition
- 71 Förutsättning för flyttning
- 71 Lokala trafikföreskrifter
- 72 Kungörelse
- 72 Fastlåsta cyklar
- 73 Elsparkcyklar

74 Kapitel 7. Kostnader och ersättningar

- 74 Transportkostnad
- 75 Kostnader för fordonsvrak
- 75 Förvaring och tillsyn av fordon på särskild uppställningsplats
- 75 Värdering av fordon
- 76 Kungörelse om flyttning av fordon
- 76 Försäljning av fordon
- 76 Moms

77 Kapitel 8. Andra flyttningsmöjligheter av t.ex. miljöskäl

- 77 Fordonsvrak kontra skrotbilar
- 78 Bilskrotningsförordningen (BF)
- 79 Tillsyn

81 Kapitel 9. Rättsfall m.m.

- 81 Flyttningsgrunden fara eller hinder i trafiken
- 82 Avbrytande av flyttningsåtgärd när fordonsägaren kommer till platsen
- 83 Utan skada - fordon som saknar marknadsvärde
- 84 Inte bara kungörelse när ägaren är känd
- 85 Rätt ägare?
- 86 Ägarbyte
- 89 Skadestånd för felaktig skrotning
- 91 Underlåtenhet att underrätta fordonsägaren om beslut
- 92 Värdering av fordon
- 93 Förlikning - ej förenklad delgivning
- 94 Förlikning - förenklad delgivning
- 95 Flyttning och skrotning av bil utan att det fanns rättsliga förutsättningar

- 98 **Kapitel 10. Vissa lagar och föreskrifter i sin helhet**
- 98 Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall
- 102 Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall
- 107 Rikspolisstyrelsens allmänna råd om flyttning av fordon; RPSFS 2012:25

- 111 **Bilaga 1. Blanketter**
- 111 Protokoll
- 112 Uppmaning att flytta fordon, "Röd lapp"
- 112 Meddelande om fordonsflyttning, "Grön lapp"
- 113 Anmälan om äganderättsövergång
- 114 Kungörelse
- 115 Överlåtelse

Förkortningar och definitioner

Tabell 1: Förkortningar och definitioner

Förkortning	Definition
FFF	Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall
FVTR	Förordning (2001:650) om vägtrafikregister
LFF	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall
LKOP	Lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering
LTF	Lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § TrF
MB	Miljöbalken (1998:808)
PBL	Plan- och bygglagen (2010:900)
RDT	Riksdatabas för trafikföreskrifter
STFS	Svensk trafikföreskriftssamling
TrF	Trafikförordningen (1998:1276)
VMF	Vägmärkesförordningen (2007:90)
VTR	Vägtrafikregistret, Transportstyrelsen

Begrepp och definitioner

STFS och RDT

Lokala trafikföreskrifter och andra trafikföreskrifter levereras av beslutande myndigheter till en Rikstäckande Databas för Trafikföreskrifter (RDT). För att vara gällande måste en trafikföreskrift dessutom vara kungjord i enlighet med bestämmelserna i Förordningen om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter (2007:231) vilket innebär att den ska finnas publicerad i Svensk Trafikföreskriftssamling (STFS) på www.stfs.se.

Gatumark och tomtmark

I denna handbok används de mer vanligen förekommande uttrycken *gatumark* och *tomtmark* i stället för de formellt korrekta begreppen *allmän plats* respektive *kvartersmark i detaljplan enligt PBL*.

Fordon

I lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall (LFF) finns en definition på fordon som skiljer sig från definitionen i lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

Definitionen i LFF lyder:

”Varje anordning som är eller har varit försedd med hjul, band medar eller liknande och som inrättats huvudsakligen för färd på marken på annat sätt än på skenor.”

Vägtrafikdefinitionen av fordon är:

”En anordning på hjul, band, medar eller liknande som är inrättad huvudsakligen för färd på marken och inte löper på skenor. Fordon delas in i motordrivna fordon, släpfordon, efterfordon, sidvagnar, cyklar, hästfordon och övriga fordon.”

Skillnaden i sak är närmast marginell, men definitionen i LFF är något mer omfattande. Sett från flyttningssynpunkt är en barnvagn, sparkstötting och liknande ett fordon. Ett ambulerande försäljningsstånd eller en arbetsbod och motsvarande är definitionsmässigt ett gränsfall som fordon med hänvisning till bestämmningen ”inrättad *huvudsakligen* för färd på marken”. En container kan aldrig vara ett fordon.

Noterbart i sammanhanget är att i miljöbalken talas inte om ”fordonsvrak” utan istället om ”uttjänt bil” med följande definition:

Uttjänt bil:

”Med en uttjänt bil avses en personbil, buss eller lastbil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram och som är avfall.”

Alltså en tredje definition av ”fordonsvrak” som närmast är betingat av producentansvaret och kravet på bilskrotarna att endast ta emot ”personbilar”. Detta leder i sin tur till att problem kan uppstå vid önskemål om skrotning av tunga lastbilar och bussar, husvagnar och andra släpvagnar etcetera, inte bara i de fall miljöbalken åberopas, utan generellt eftersom de auktoriserade bilskrotarna inte är skyldiga att ta emot och skrota annat än vad som faller under producentansvar, alltså personbilar.

Fordonsägare

Fordonets ägare definieras från och med 1 januari 2023 i 1 § 4 LFF som:

- " a. För ett fordon som är upptaget i vägtrafikregistret eller ett motsvarande utländskt register, den som är antecknad som fordonets ägare vid tidpunkten för ett beslut om flyttning, och
- b. För ett oregistrerat fordon, den som äger fordonet vid tidpunkten för ett beslut om flyttning eller, i fråga om ett övergivet sådant fordon, den som dessförinnan senast ägde fordonet."

Barn som äger fordon

Den 1 oktober 2006 trädde nya regler i kraft som gäller när ett barn uppges vara ägare till fordonet. Om så är fallet ska det som sägs i lagen om ett fordons ägare som huvudregel istället tillämpas på den förmyndare som har registrerats i vägtrafikregistret – om barnet har förarbehörighet för fordonet ska lagen dock tillämpas på barnet (se i 1 § tredje stycket LFF). Denna reglering avser att förhindra att barn skuldsätts genom att de registreras som ägare till fordon.

Leasingföretag och motsvarande kreditgivare

Eftersom äganderätten av ett flyttat fordon i vissa fall tillfaller den verkställande myndigheten är det viktigt att vara observant på leasingfordon och fordon som innehas genom kreditköp. I de fallen är det väsentligt att även leasingföretaget och motsvarande underrättas om en eventuell eller verkställd äganderättsövergång.

Författningar om flyttning av fordon

1 januari 2023 gäller Lag (1982:129) om flyttning av fordon (LFF), senast ändrad (2022:1231) och Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall (FFF), senast ändrad (2022:1527).

Även MB respektive PBL kan vara tillämpliga vid flyttning av fordon, se vidare i särskilt avsnitt i handboken.

Den första lagen om flyttning av fordon trädde i kraft så sent som den 1 juli 1967. Det var då endast polismyndigheten som kunde besluta om flyttning. Vägförvaltning och kommunal myndighet kunde begära att flyttning skulle ske dels när ett fordon hindrade renhållning, snöröjning eller annat arbete på vägen, dels när ett fordon var övergivet och att betrakta som vrak. Polismyndigheten kunde endast flytta ett fordon om det kunde orsaka en trafikolycka eller var ett betydande hinder i trafiken eller var fordonsvrak.

År 1976 ändrades lagen och kom då även att omfatta fordon som stod uppställda mot förbud om stannande och parkering. Då fick också kommuner som hade kommunal parkeringsövervakning möjlighet att besluta om flyttning av fordon i vissa fall.

År 1982 genomfördes genomgripande förändringar i författningarna om fordonsflyttning. Framst genom att det i förordningen om fordonsflyttning specificerades i vilka fall flyttning fick ske. Författningarna från 1982 ligger i allt väsentligt fortfarande till grund vid fordonsflyttning.

Från den 1 juli 1984 kom lagen att även omfatta fordon på enskild mark som parkerats i strid mot förbud under minst sju dygn i följd, under förutsättning att lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering är tillämplig på platsen.

En mer omfattande komplettering gjordes med ikraftträdande 1 januari 2004. Därefter har smärre justeringar gjorts 2006, 2007, 2009, 2010, 2014, 2016 och 2019.

Från 1 januari 2023 gäller (2022:1231) i LFF ett förtydligande om vem som ska räknas som fordonsägare. Ett nödvändigt förtydligande med hänvisning till ett domstolsutslag i HD som bekräftade att äganderättsövergång kunde göras efter meddelat beslut om flyttning av fordonet. Andra väsentliga förändringar som också närmast är ett led i kampen mot så kallade målvaktbilar, är att fordonsrelaterade skulder har utökats från enbart felparkeringsavgifter till att omfatta även olika slags skatter och trängselavgift samt att förvarings-tiden på en särskild uppställningsplats för fordon med okänd ägare har förkortats till en månad. En annan förändring är att felparkerade fordon vars ägare har fordonsrelaterade skulder kan flyttas även på tomtmark reglerad enligt lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering. Den möjligheten gäller dock först 1 januari 2024.

Den sammanfattning som det dåvarande statsrådet gjorde i propositionen, som var grunden för lagen om fordonsflyttning, är lika aktuell nu som den var för mer än 50 år sedan, nämligen.

Motorfordon som ställts upp olämpligt på vägar och gator utgör inte sällan en allvarlig fara för trafiken. De kan dessutom ofta försvåra framkomligheten och hindra en rationell väghållning. Ett särskilt problem är uttjänta bilar som vårdslöst överges längs trafiklederna och i naturen. De inte bara skämmer omgivningen utan har också visat sig vara hälsofarliga lekplatser för barn. Problemen växer ju mer antalet fordon ökar.

Generella principer

Lagstiftningen tvingar inte en myndighet att besluta om flyttning även om förutsättning för detta föreligger. Myndigheten bedömer om flyttning bör ske med hänsyn till olägenheterna av den oönskade uppställningen och tillgängliga resurser att flytta fordonet.

Möjligheterna att åstadkomma snabb rättelse genom direkt kontakt med ägare eller brukare av fordon bör tas tillvara.

Det är ett krav att överenskommelse träffas om uppdelning av flyttningsverksamheten när mer än en myndighet har beslutskompetens (16 § sista stycket FFF). Exempelvis så att kommunen beslutar i de fallen renhållnings- eller naturvårdsmotiven är dominerande och polismyndigheten beslutar i övriga fall. Tillgång till fältpersonal och bärgningsbilar är också av stor betydelse för myndigheternas arbetsfördelning. Samtidigt är det uppenbart att polisens resurser generellt sett blir alltmer begränsade och polisen därmed tvingas lågprioritera myndighetsutövning av detta slag. Tendensen är att kommunerna mer och mer måste engagera sig i verksamheten med fordonsflyttning. Särskilt vad gäller fordonsvrak där polisen är formellt förhindrad att agera. Även Trafikverket har här ett ansvar för de vägar verket är väghållare för.

I sammanhanget ska noteras kommunens möjligheter till fordonsflyttning enligt miljöbalken och den kommunala renhållningsskyldigheten när det gäller uttjänta fordon. Även PBL ger vissa flyttningmöjligheter med hänvisning till att ”en tomt ska hållas i vårdat skick”.

Myndighetsutövning

Beslut om flyttning av fordon är tveklöst myndighetsutövning och kan alltså inte överlåtas på en entreprenör. Överlåtande av myndighetsutövning kräver stöd i lag – sådant mandat finns inte i detta sammanhang.

Det är dock inget som hindrar att en myndighet fattar flyttningsbeslutet, men överlåter åt en annan myndighet eller entreprenör att verkställa flyttningsbeslutet. Detta är i linje med vad som anges om samråd mellan myndigheter enligt ovan (16 § sista stycket FFF). Ansvaret för verkställigheten ligger dock principiellt kvar hos den myndighet som meddelat flyttningsbeslutet och inte hos den verkställande myndigheten. Detsamma gäller i de fall en entreprenör anlitas för verkställigheten.

Detta hindrar inte att protokoll – som alltid ska upprättas vid fordonsflyttning – upprättas av entreprenör eller motsvarande, men beslutet att flytta, som ska anges i protokollet, måste skrivas under av den/de på förvaltningen/ myndigheten som har (delegerad) beslutskompetens. Beslut och undertecknande kan av naturliga skäl inte fattas förrän utredningen verkställts och protokoll upprättats. I akuta fall bör man kunna tänka sig att beslutet meddelas per telefon och att undertecknandet sker i efterhand. I vissa datorprogram finns också möjlighet till digital signering av beslutet.

I sådant samråd mellan myndigheter som ska ske enligt 16 § sista stycket FFF, finns inget hinder mot att överenskommelse träffas om att polis eller kommun med egen parkeringsövervakning i stället för Trafikverket beslutar om och i övrigt hanterar flyttning av fordon som inte är vrak på det statliga vägnätet. På motsvarande sätt kan överenskommelse träffas, även om inget samråd finns föreskrivet i 18 § FFF, om att kommunen hanterar fordonsvrak även på det statliga vägnätet. Allt i syfte att optimera hanteringen såväl vad avser rationalitet som kostnadseffektiviteten. För såväl trafiksäkerhetens som miljöns skull är det viktigt att myndigheterna tar sitt ansvar så att åtgärder verkligen vidtas när det är påkallat.

Överklagandeförbud

Det har framförts kritik mot att det saknas möjlighet att överklaga beslut om fordonsflyttning. Trots detta har lagstiftaren valt att behålla gällande förbud mot överklagande av beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (se 10 § LFF). Skälet är närmast vad som bland annat anfördes av dåvarande departementschefen redan i förarbetena till 1967 års lag. Då framhölls dels att om syftet med lagen ska tillgodoses, måste flyttning som är omedelbart påkallad kunna ske utan hinder av anförda besvär. Dessutom framhölls möjligheten för fordonsägaren att själv flytta fordonet i de fall flyttningen inte är omedelbart påkallad, i och med att denne underrättas om flyttningsbeslutet innan flyttningen verkställs.

Frågan om överklagande har behandlats i förarbetena både till LFF och till senare ändringar av lagen. Förbudet mot överklagande intogs i LFF efter Lagrådets påpekande om att en sådan uttrycklig bestämmelse borde finnas i lagen för att ett sådant förbud ska gälla. Avsaknaden av överklagningsmöjligheter har kritiserats vid olika tillfällen och särskilt av några instanser vid remissbehandlingen av dåvarande Vägverkets förslag till författningsändringar, som i allt väsentligt bifölls och som trädde i kraft 1 januari 2004.

Regeringen konstaterade i det lagstiftningsärendet att det är långt ifrån självklart hur en överklagandeordning skulle se ut och att en sådan behöver utredas vidare.

Det ska dock framhållas att det finns flera möjligheter för en fordonsägare att få sin sak prövad av domstol. Eftersom den som vill få ersättning för flyttningskostnaderna måste väcka talan vid domstol (alternativt ansöka om betalningsföreläggande hos kronofogdemyndigheten) om fordonsägaren inte betalar ”frivilligt”, kan fordonsägaren i en sådan process få eventuella invändningar mot ersättningsskyldigheten prövade. En fordonsägare har också möjlighet att föra talan vid allmän domstol om att få tillbaka sitt fordon. Talan kan i det fallet kombineras med en begäran om ett tillfälligt beslut om försäljningsförbud. Den tredje åtgärden kan vara att begära domstolsprövning av ersättningsskyldigheten. Om flyttningen har medfört skada kan fordonsägaren väcka talan om skadestånd. Det finns exempel på sådana fall där fordonsägaren fått framgång i allmän domstol men det finns också exempel på fall med förlikning mellan parterna (se vidare i avsnittet om rättsfall nedan).

Detta gäller för myndighet som vill flytta fordon

Det finns fyra kategorier myndigheter som får fatta beslut om fordonsflyttning:

- › Kommuner *med* kommunal parkeringsövervakning enligt lagen (1987:24) om sådan
- › Kommuner *utan* kommunal parkeringsövervakning enligt lagen (1987:24) om sådan
- › Trafikverket
- › Polismyndigheten

Beslutskompetensen är olika för de olika myndighetskategorierna. Skälet är närmast den varierande graden av erfarenhet av trafikövervakning.

Kommuner med kommunal parkeringsövervakning

Kommunen får flytta fordon med stöd av LFF och FFF på alla de grunder som där anges, inom det område som kommunen beslutat att parkeringsövervakningen ska omfatta. Har kommunen inte egen övervakning begränsas möjligheten betydligt, se nedan. Det är lämpligt att ansvarig politisk instans fattar ett principbeslut om hur kommunen ska ställa sig till fordonsflyttning och utser lämplig förvaltning och befattningshavare att ansvara för handläggningen. När det gäller handläggningen bör observeras att det vid sidan av bestämmelserna i LFF och FFF även finns föreskrifter utfärdade av RPS som måste följas (RPSFS 2012:25).

Både beslut om och verkställighet av flyttning av fordon är myndighetsutövning som inte får överlåtas till bolag, entreprenör eller liknande att utföra. Detta betyder inte att kommunen själv måste utföra själva flyttningen, utan att ansvaret ligger på kommunen trots att någon annan utför arbetet. Mot den bakgrunden är det viktigt att vara mycket precis i avtal med en entreprenör, inte minst att reglera hur eventuellt skadeståndsanspråk på kommunen ska hanteras med entreprenören.

Enligt 16 § sista stycket LFF ska samråd ske om arbetsfördelningen när det finns flera myndigheter med beslutskompetens inom samma (geografiska) område. Det finns skäl diskutera inte bara hur arbetsuppgifterna ska fördelas när det gäller beslut och verkställighet, utan också hur myndigheter kan hjälpa varandra. Den effektiviseringspotential som ligger i detta är väl närmast att om möjligt gemensam entreprenör anlitas.

Kommuner utan kommunal parkeringsövervakning

Kommunens möjligheter att flytta fordon är starkt kringskuren när man saknar kommunal parkeringsövervakning. Fordonsvrak får flyttas som grundregel. Annan fordonsflyttning är begränsad till två fall, nämligen:

- a. ett fordon är felparkerat och försvårar snöröjning, renhållning eller annat arbete på väg (2 § 2 a) FFF),
- b. ett fordon är felparkerat och har stått på samma ställe i minst tre dygn (2 § 2 c) FFF).

För dessa två fall krävs länsstyrelsens generella tillstånd (16 § näst sista stycket FFF). Ett sådant tillstånd är ett generellt medgivande och ansökan behöver sålunda inte ske för varje flyttningstillfälle.

För fordonsvrak, uppställda i kommunen på andra platser än inom vägområdet för allmän väg som staten är väghållare för, kan beslut om fordonsflyttning bara meddelas av kommunen. Någon form av politiskt principbeslut bör fattas och delegering ske till lämplig förvaltning och befattningshavare. När det gäller handläggningen bör observeras att det vid sidan av bestämmelserna i LFF och FFF även finns föreskrifter utfärdade av RPS som måste följas (se RPSFS 2012:25).

Både beslut om och verkställighet av fordonsflyttning är myndighetsutövning som inte får överlåtas till bolag eller entreprenör. Det betyder inte att kommunen själv måste utföra själva flyttningen, utan att ansvaret ligger på kommunen trots att någon annan gör arbetet. Mot den bakgrunden är det viktigt att vara mycket precis i avtal med en entreprenör, och inte minst reglera hur eventuella skadeståndsanspråk på kommunen ska hanteras med entreprenören.

Det samråd som ska ske om arbetsfördelningen när det finns flera beslutskompetenta myndigheter inom samma område (16 § FFF), bör vara enkelt. Särskilt om kommunen har mandat att flytta enligt 2 § 2 a) och 2 c) FFF. Kommunen sköter sitt mandat inom kommunen, utom på de allmänna vägarna där staten är väghållare. De senare sköter Trafikverket enligt sitt mandat, medan resten avgörs av polismyndigheten. I princip kan samrådet begränsas till att leta kostnadseffektiva åtgärder som gemensam entreprenör för bärgning/flyttning och skrotning.

Polismyndigheten och Trafikverket

Polisen får inte besluta om flyttning av fordonsvrak. I övrigt är alla flyttningsgrunder tillgängliga för polisen.

Trafikverket är liksom kommuner utan egen kommunal parkeringsövervakning begränsade i sin beslutskompetens. Inom vägområdet till allmän väg som staten är väghållare för, får Trafikverket besluta om och verkställa flyttning av fordonsvrak. Trafikverket får inom samma område flytta felparkerade fordon på "fara/hindergrunden" (2 § 1 FFF), som hindrar väghållningen, utgör risk för fara eller är långtidsparkerade (2 § 2 FFF), felparkerade enligt grunderna i 2 § 4 FFF och uppställda av annat syfte än parkering (2 § 6 FFF). För detta krävs inte länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet får Trafikverket dessutom flytta på "faragrunden" enligt 2 § 2 b) FFF, även detta utan länsstyrelsens tillstånd.

För Polismyndigheten och Trafikverket gäller samma krav som för kommunerna på samråd om arbetsfördelning enligt 16 § sista stycket FFF. Frågan är väl närmast vem som tar initiativet.

Trafikverket har egna riktlinjer för sina regioners hantering av flyttning av fordon och som stöd för den närmare tillämpningen finns också en nationell samordnare.

Förutsättningar för beslut

Detta kapitel, som beskriver olika förutsättningar och delar i arbetsgången fram till ett beslut och verkställighet av detta, är tänkt att användas som ett komplement till den i kommande kapitel beskrivna arbetsgången.

Grundläggande förutsättningar

Två grundförutsättningar vid fordonsflyttning som nämnts tidigare, men som förtjänar att upprepas, är:

- ✦ lag och förordning om flyttning av fordon ger en möjlighet att besluta om flyttning av fordon, men innebär inte ett tvång att göra det.
- ✦ möjligheterna att åstadkomma snabb rättelse genom direkt kontakt med ägare eller brukare av fordon bör tas tillvara innan fordonet flyttas.

Förutsättningen för att flyttning av fordon överhuvudtaget ska få ske är – utom i fall som anges i 2 § första stycket 6 och 7 FFF – att fordonet är felparkerat enligt offentligt rättsliga författningar. Alltså att någon bryter mot en bestämmelse i TrF eller mot en LTF respektive föreskrift meddelad med stöd av 10 kap. 1 § respektive 14 § i TrF. Ett särskilt förhållande gäller beträffande 2 § andra och tredje styckena i LFF som avser långtidsuppställning i strid mot föreskrifter enligt LKOP eller mot en markägares vilja. En ändring är beslutad i FFF så att även felparkerade fordon enligt LKOP och vars ägare har fordonsrelaterade skulder får flyttas. Denna bestämmelse träder dock inte ikraft förrän januari 2024.

Fordon som är så illa felparkerade att omedelbar flyttning övervägs, upptäcks oftast av parkeringsvakt eller polis och rapporteras då direkt för felparkering. Anmälan kan också komma från annan såsom kommunal

befattningshavare eller allmänhet. Det senare är särskilt vanligt om vederbörande blir hindrad eller lagt märke till ett långtidsuppställt fordon. Med hänvisning till att felparkering i normalfallet ska konstateras för att flyttning ska få ske, bör experterna på sådan bedömning, parkeringsvakterna, anlitas för att konstatera felparkeringen och rapportera fordonet enligt de rutiner som gäller.

Tre- och sjudygnregeln

Fordon som varit uppställda på samma plats i strid mot föreskrift om stannande eller parkering av fordon under minst tre dygn i följd får flyttas. När det gäller tomtmark och i strid mot förbud eller villkor för parkering enligt LKOP gäller i stället att tidsgränsen är minst sju dygn för att fordon ska få flyttas. Saknas reglering får flyttning på tomtmark tidigast ske då fordonet varit parkerat minst sju dygn i följd sedan markägaren underrättat fordonsägaren om att fordonet inte får vara parkerat på platsen. Principen är således densamma, men tidsgränserna och grunderna olika. Gatumarken regleras i 2 § 2c FFF och tomtmarken i 2 § andra och tredje styckena LFF.

Ett fordon kan stå på samma plats i minst tre eller sju dygn i följd, men behöver inte vara felparkerat hela tiden. Ett vanligt förhållande är att ett förbud eller ett parkeringsvillkor bara gäller viss del av dygnet. I ett sådant fall står fordonet visserligen ”rätt” under viss del av perioden, men regeln ger ändå rätt till flyttning.

Uppställningen måste dock alltid bevisas. Uppgift från allmänhet eller annan ska inte godtas. Ventilkontroll på samtliga fyra hjul (på en bil) är det normala förfarandet.

Beslutet om flyttning

Beslut om flyttning ska föregås av utredning. Vid utredningen ska protokoll föras. Beslutet ska antecknas på protokollet (3 § FFF).

Underrättelse om beslut, delgivning

När beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. Detsamma gäller om flyttningsbeslut har meddelats avseende fordon som inte är registrerat och det genom märkning eller på annat sätt framgår vem som är fordonets ägare. I fråga om långtidsleasade fordon ska underrättelse även ske till leasingföretaget (se 5 § första stycket LFF).

Om fordonet flyttas till särskild uppställningsplats ska underrättelsen också innehålla upplysning om att fordonet har flyttats till en särskild uppställningsplats och att äganderätten till fordonet övergår till den myndighet som verkställt flyttningen om det inte hämtas inom en månad efter delgivningstidpunkten (5 § första stycket LFF).

Underrättelsen ska delges ägaren till fordonet (11 § FFF). Eftersom delgivningen innebär inledning på ett myndighetsförfarande, tillämpas vanlig delgivning. Detta betyder att handlingen ska skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren – muntlig delgivning eller förenklad delgivning får inte användas. Närmare bestämmelser om delgivning finns i delgivningslagen (2010:1932) och delgivningsförordningen (2011:154). För att kunna bevisa när mottagaren har tagit emot handlingen bör en delgivningsbekräftelse bifogas som fordonsägaren kan underteckna och skicka tillbaka alternativt försändelsen skickas som rekommenderat brev med mottagningsbevis (se också avsnittet om rättsfall nedan).

De handlingar som ska delges fordonsägaren är en kopia på protokollet samt en skrivelse som klargör vilka kostnader som uppkommit och att – i det fall det inte är fråga om fordonsvrak – äganderätten övergår inom en månad efter delgivningstidpunkten om fordonet inte avhämtas (5 och 6 § LFF samt 11 § FFF).

Skulle det uppstå fall då en person med känd adress inte löser ut delgivningen kan stämningssmannaförfarande enligt delgivningslagen behöva inledas.

Kungörelse

Kungörelse ska alltid ske när ett fordon förts till en särskild uppställningsplats och ägaren inte kunnat anträffas – normalt när skickad kopia av protokollet kommer i retur med uppgift ”adressaten okänd”. Sådan kungörelse ska ske genom anslag i myndighetens lokal (5 § andra stycket LFF). Detta innebär att kungörelse ska ske på kommunens digitala anslagstavla, enligt kommunallagen (2017:725).

Kungörelse får ske för flera fordon i samma kungörelse. I kungörelsen ska anges att äganderätten övergår efter en månad från det att kungörelsen är uppsatt om ägaren inte hämtar fordonet. Kungörelsen ska ske senast veckan efter flyttningen om fordonet är registrerat och annars så snart det kan ske (12 § FFF).

Något hinder att kungöra alla flyttningar finns inte. Det kan till och med vara en fördel med ett sådant förfarande på sätt att tid har tjänats in om äganderättsövergång blir aktuell.

Verkställighet av beslut

Ett beslut ska verkställas omedelbart om det behövs med hänsyn till ändamålet med flyttningen (4 § första stycket FFF). I ett fall måste dock verkställigheten avvaktas tills angiven tidsfrist löpt ut enligt uppmaning med ”röd lapp” (4 § tredje stycket FFF). Det fallet är när fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering av fordon och felaktigt är uppställt på plats reserverad för så kallade diplomatfordon (2 § 8 FFF).

Utgångspunkten är således i grunden att fordon ska flyttas omedelbart när beslut har fattats. Det finns dock fall där detta inte är nödvändigt, som exempelvis vid långtidsparkering eller fordonsvrak. En uppmaning med ”röd lapp” kan i sådana fall riktas till fordonsägaren/brukaren och då måste angiven tidsfrist avvaktas.

Uppmaning - fyradagarsregeln

Som redovisats under föregående punkt får fordonet i vissa fall inte flyttas utan att uppmaning först riktats till fordonsägaren att själv göra detta innan viss angiven dag (4 § andra stycket FFF). I sådana fall ska ”röd lapp” enligt RPS föreskrifter, RPSFS 2012:25, eller annan blankett med motsvarande innehåll användas.

Benämningen ”röd lapp” kommer från att det tidigare i RPS föreskrifter angavs att uppmaningen skulle vara rödfärgad. Numera finns inte sådant krav men ingenting hindrar att man fortsätter med färgade lappar – de syns ju så mycket bättre.

Uppmaningen ska innehålla besked om att fordonet ska flyttas av ägaren senast på tredje vardagen efter det datum då uppmaningen utställdes. Den fästs på fordonet och kopia sänds till registrerad fordonsägare. Ofta upprättas protokoll samtidigt som uppmaning att flytta fordonet utfärdas. I sådant fall sänds kopia av protokollet till fordonsägaren.. Uppmaningen ska fästas väl synlig på fordonet och en kopia av uppmaningen ska sändas till registrerad fordonsägare så snart det kan ske.

Ägare till fordonsvrak liksom till långtidsparkerade fordon kan också med ”röd lapp” uppmanas att självmant flytta sin ägodel.

En uppmaning ska innehålla ett besked om att fordonet kommer att flyttas om uppmaningen inte följs (4 § andra stycket FFF) och ska alltså verkställas om ägaren inte självmant flyttar sitt fordon.

Om verkställigheten inte ska ske omedelbart, bör kända fordonsägare underrättas per telefon eller genom motsvarande personlig kontakt, om sådan underrättelse bedöms vara meningsfull för att minska olägenheterna och kostnaderna.

Tillträde till fordon som ska flyttas

Flyttning av fordon som inte är fordonsvrak ska enligt 4 § LFF alltid utföras så att fordonet och föremål som hör till fordonet inte tillfogas onödig skada (se vidare under punkten om skador i samband med flyttning nedan). Vid flyttning av fordon är det emellertid närmast uppenbart att viss åverkan på ett fordon kan krävas. Exempelvis angav den dåvarande departementschefen i propositionen (1967:107), som föregick den ursprungliga lagen om fordonsflyttning, att ”när det gäller låsta fordon torde i många fall en mindre åverkan på fordonet inte kunna undvikas om flyttningsåtgärden skall kunna genomföras på ett smidigt sätt”. Just det exemplet kanske inte är relevant i dagsläget, men om en åtgärd krävs är det samtidigt lika uppenbart att sådana skador ska göras minsta möjliga.

Avbruten flyttning

Inställer sig ägaren/brukaren av fordonet sedan flyttningsåtgärden påbörjats, men innan fordonet förts från platsen, och erbjuder sig själv att omedelbart flytta fordonet, ska verkställigheten avbrytas. I detta sammanhang ska poängteras att rättspraxis måste uppfattas så att kostnader för flyttning *inte* får tas ut om ägaren/föraren kommer till platsen innan flyttningen verkställs. Det är dock inte prövat om en ”framkörningsavgift” är möjlig att ta ut. Den försumliga fordonsföraren har trots allt förorsakat en kostnad för myndigheten som borde vara möjlig att utkräva. Har å andra sidan transport av fordonet påbörjats, bör kostnaderna för åtgärden kunna tas ut (se vidare kapitlet om rättsfall).

Kort flyttning

Med kort flyttning avses flyttning som inte sker till särskild uppställningsplats. Enligt 7 § FFF ska fordon i sådana fall flyttas till plats inom synhåll från den ursprungliga uppställningsplatsen eller inom synhåll från en vägkorsning belägen i omedelbar närhet av den ursprungliga uppställningsplatsen. Kort flyttning är oftast inte möjlig att utföra med hänvisning till att det sällan går att ställa fordonet inom synhåll om det inte samtidigt felparkeras igen, vilket det får anses underförstått att man inte gör. Alltså återstår lång flyttning. Ett specialfall kan vara flyttning på grund av kortvarigt vägarbete som sopning av gata, då fordonet i undantagsfall bör kunna ställas tillbaka på samma plats, trots att det åter blir felparkerat (”samma” felparkering).

Vid kort flyttning ska alltid meddelande fästas väl synligt på fordonet (10 § FFF). ”Grön lapp” enligt RPS föreskrifter RPSFS 2012:25 eller annan blankett ska användas.

Benämningen ”grön lapp” kommer från att det tidigare i RPS föreskrifter angavs att meddelandet skulle vara grönfärgat. Numera finns inte sådant krav men ingenting hindrar att man fortsätter med färgade lappar – de syns ju så mycket bättre.

Kopia av protokollet ska sändas till registrerad fordonsägare per post (se ovan om underrättelse av beslut och delgivning). Polismyndigheten ska omedelbart underrättas så att flyttningen kan föras in i efterlysningsregistret (EF-registret) som kort flyttning.

Lång flyttning

Med lång flyttning avses flyttning till en särskild uppställningsplats (7 § FFF). När ett fordon förs till en särskild uppställningsplats måste:

- ✦ polismyndigheten omedelbart underrättas för att fordonet ska kunna införas i efterlysningsregistret (EF-systemet). Kom ihåg att också avanmäla då fordonet lämnats ut.
- ✦ registrerad ägare eller leasingföretaget – om fordonet är leasat på längre tid än ett år – delges (se om underrättelse och delgivning ovan).
- ✦ kungörelse om flyttning ske i de fall ägaren inte nås med delgivning (se ovan).

Kopia av protokollet ska sändas till registrerad fordonsägare per post (för långtidsleasade fordon även till leasingföretaget) tillsammans med skrivelse som anger vilka kostnader som uppkommit och kan uppkomma samt vad som händer om inte fordonet avhämtas.

Skador i samband med flyttning

Flyttning av fordon som inte är fordonsvrak, ska ske på ett sådant sätt att fordonet inte skadas i onödan (4 § LFF). Det förekommer att den beslutande myndigheten får ersättningskrav från fordonsägaren med påstående att skador uppstått i samband med flyttningen. Det kan därför vara lämpligt att dokumentera eventuella skador som finns på fordonet, innan flyttning sker. Enklast är fotografering, där bilderna arkiveras tillsammans med ärendet i övrigt. I sammanhanget måste naturligtvis hänsyn tas till nödvändig, mindre åverkan av exempelvis låssmed för att öppna bildörr eller frilägga rattlås vid flyttningen.

Något rättsfall är inte känt, sannolikt eftersom myndigheterna de facto med bilder dokumenterar fordonets skick innan flyttning sker. Det är dessutom så att den som kräver skadestånd måste kunna göra det troligt att skadan orsakats av flyttningen för att skadeståndsskyldighet ska uppkomma.

Det händer att skador uppkommer exempelvis genom att bärgaren gör ett direkt manöverfel under själva transporten. I ett sådant fall är myndigheten ansvarig i förhållande till fordonsägaren. Det är en annan sak att myndigheten kan ha rätt att i sin tur kräva ersättning av entreprenören.

Särskild uppställningsplats

Ansvar för de särskilda uppställningsplatserna vilar på någon av myndigheterna kommunen, Polisen eller Trafikverket. Att en myndighet ansvarar för uppställningsplatsen, hindrar inte att en entreprenör kan anlitas för såväl förvaring som utlämning. De särskilda uppställningsplatserna ska vara inhägnade och tillfredsställande bevakade (8 § FFF).

Av 4 § LFF framgår dessutom att särskild omsorg måste ske om fordon som flyttas till särskild uppställningsplats. Nödvändiga åtgärder ska vidtas för att fordonen inte skadas eller brukas obehörigen under förvaringen.

Graden av krav på inhägnad och bevakning bör kunna ställas i relation till hur stor risken är för stöld, skadegörelse etcetera. Det sker också en naturlig försämring av ett fordon som står oanvänt utomhus. Principen ska vara att fordonet kan lämnas ut i det skick det var när det omhändertogs/flyttades. Det kan därför innebära att ett låst garage krävs för ”värdefulla fordon”, medan det kanske räcker med kommunens inhägnade och låsta förrådstomt för ”mindre värdefulla fordon”. Det är också rimligt att fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats skyddas mot frys- och krockskador samt åverkan.

Utlämning av fordon

Fordon bör endast lämnas ut om full ersättning erhållits för samtliga kostnader som bärgning, förvaring, etcetera. Eftersom fordonet kan behållas som pant (8 § LFF) är det rimligt att kräva att fordonsägaren ska ha betalat de kostnader han eller hon är skyldig innan fordonet lämnas ut. Ett särskilt observandum i sammanhanget är fordon vars ägare har fordonsrelaterade skulder. Sådana fordon bör inte heller lämnas ut innan alla skulder är reglerade.

Betalning kan ske antingen i förväg eller på plats mot kvitto. Ägaren, eller möjligen dennes ombud som hämtar fordonet, bör kunna legitimera sig som behörig och inte endast ”passande bilnycklar” godtas som möjlighet att hämta ut fordonet.

Detta medför dels att ett rimligt krav på öppethållande måste uppfyllas (normal kontorstid), och dels att ordentliga rutiner bör upprättas för utlämnandet. Exempelvis hur ägaridentifikation ska gå till och hur avgifter ska beräknas och redovisas.

När det gäller cykel eller moped klass II kan det vara svårt att säkerställa att fordonet återlämnas till rätt ägare när det hämtas ut från en uppställningsplats, om inte ägaren kan visa köpehandling med tillverkningsnummer eller motsvarande för fordonet. Ett alternativ kan vara uppvisande av legitimation samt undertecknande av försäkran om äganderätt.

Polismyndigheten ska underrättas om utlämningen så att fordonet kan strykas ur EF-registret.

Äganderättsövergång

I 6 § LFF anges fyra fall då äganderätten till fordon övergår till den myndighet som verkställt flyttningen:

- › I fråga om fordonsvrak övergår äganderätten omedelbart.
- › Efter delgivning (känd ägare) övergår äganderätten om fordonet inte hämtas efter en månad.
- › Efter kungörelse (okänd ägare) övergår äganderätten om fordonet inte hämtats efter en månad.
- › Om ägaren får anses ha uppgett sin rätt till fordonet.

Med känd ägare avses den som har mottagit flyttningsbeslutet och med okänd det fall där flyttningsbeslutet kommit i retur/motsvarande.

Beträffande uppgivande av äganderätt bör noteras att detta i första hand ska ske genom en skriftlig förklaring av fordonsägaren. Benägenheten att uppge rätten till ett fordon kan antas öka om förvaringskostnaden för fordonet är hög i förhållande till fordonets värde. Ett annat tänkbart fall är att fordonet är oskattat, oförsäkrat och mindre värdefullt utan att vara fordonsvrak, och att ägaren inte längre vill ta ansvar för sin egendom. Ett vanligt fall är att ägaren kan antas ha flyttat från orten. Bedömningar av detta slag bör ske med försiktighet eftersom det är svårt att klargöra om ägaren inte längre vill ha fordonet.

Om registrerad ägare påstår sig inte längre äga fordonet utan att det överlåtits på ”okänd person”, föreligger inte ett avstående av äganderätt. I stället aktualiseras regeln att äganderätten från denna okända person övergår till verkställighetsmyndigheten en månad efter det att kungörelse skett. Dessutom ska noteras att efter den 1 januari 2023 räknas som ägare den som var registrerad ägare i något tillämpligt register vid flyttningsbeslutet.

Anmälan om äganderättsövergång

När äganderätten till ett fordon tillfallit verkställande myndighet, ska äganderättsövergång anmälas till VTR enligt FVTR innan försäljning sker. Även fordonsvrak ska anmälas till VTR som har särskilda rutiner och blanketter för detta (se avsnittet om blanketter). I fråga om fordonsvrak är det särskilt viktigt att se över rutinerna, och exempelvis avställa fordonet samtidigt som äganderättsövergången anmäls, för att inte drabbas av krav på registerhållningsavgift och försäkring under tiden fram till skrotningen.

Rutiner bör också upprättas för vad som ska hända med fordon som inte är fordonsvrak och övergått i myndighetens ägo. Försäljning ska ske om den kan förväntas ge överskott (6 a § LFF). Värderingsman ska i sådant fall anlitas (13 § tredje stycket FFF). Betalningen ska tillgodoräknas fordonets ägare och om överskott återstår efter att avräkning gjorts för de kostnader som fordonsägaren är skyldig att betala enligt 7 § andra stycket LFF och för eventuella fordonsrelaterade skulder ska det utbetalas till den förra fordonsägaren (6 b § LFF).

När det gäller försäljning av fordon måste köparen upplysas om eventuella kör- och brukandeförbud som en förutsättning för uppgörelsen.

Utländska fordon

Fordon från annat EU-land behandlas på samma sätt som svenskregistrerat fordon. För att finna ägare till utlandsregistrerat fordon kanske en extra insats behöver göras, exempelvis genom kontakt med det aktuella landets ambassad. Andra behjälpliga instanser kan vara Larmtjänst och Polisen. En ytterligare källa kan vara Schengens Information System (SIS) som kan nås bland annat genom Polismyndighetens ledningscentral (se också avsnittet om rättsfall nedan).

Euro Parking Collection är ett företag som kan tecknas avtal med att fakturera utländska fordonsägare och som kan spåra ägare.

Om utlandsregistrerat fordon inte hämtas ut och till sist övergår i kommunens ägo, uppkommer frågan om vad man ska göra med det.

För att kunna sälja fordonet i Sverige måste det vara registrerat här. Kontakta därför Transportstyrelsens vägtrafikregister i Örebro. Om man

inte kan få alla intyg från generalagenten om att bilen tekniskt sett överensstämmer med motsvarande fordon som importeras till Sverige, tillkommer stora kostnader i samband med nödvändig registreringsbesiktning.

Fordon från ett icke-EU-land kan tullen förklara förverkat. När det gäller fordonsvrak brukar tullen inte ha något emot att fordonet skrotas. Kontakta dock alltid tullen så att de får avgöra vad som ska ske med fordonet.

Beträffande utlandsregistrerade fordon kan vara värt notera vad som anges i 16 § lagen (2001:558) om vägtrafikregister.

Den som har sitt egentliga hemvist och som förvärvat ett fordon som avses i 12 § ("ska vara svenskregistrerade för att få brukas i Sverige") men som inte är registrerat här, får under en vecka från det att fordonet fördes in här bruka fordonet med stöd av en giltig utländsk registrering. Detta gäller dock endast den som inte yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon.

Fordon registrerade i Danmark, Finland och Norge och fordon som erhållit tillfällig registrering där omfattas dock inte av denna bestämmelse. Får brukas under ett år med sin utländska registrering enligt 15 §.

Fordonsrelaterade skulder

Ett sedan länge uppkommet problem med så kallade bilmålvakter avsågs kunna stävjas med lagen (2014:447) om rätt att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter samt ändringarna (2014:448 och 2014:449) i LFF respektive FFF som samtliga trädde i kraft 1 juli 2014. Bilmålvakter är personer som saknar utmätningsbara eller annars kända tillgångar och som står registrerade i vägtrafikregistret som ägare till ett stort – ofta mycket stort – antal fordon. Fordonen brukas sedan av andra som drar på sig – ytterst målvakterna – felparkeringsavgifter och trängsel-skatt samt underlåter att betala exempelvis fordonsskatt. Ett från samhällets synpunkt oacceptabelt förhållningssätt och särskilt för kommuner med egen parkeringsövervakning som tvingas konstatera att deras övervakningsinsatser är resultatlösa när det gäller brukarnas av bilmålvaktsfordon uppträdande och uppenbara nonchalans även mot uppställningsregler som är till för trafiksäkerheten och framkomligheten i trafiken.

Regeringen sammanfattade bakgrunden till författningarna i propositionen 2013/14:176 enligt följande:

”Syftet med lagen är att dels minska de restförda fordonsrelaterade skulderna till det allmänna, dels minska incitamentet att använda s.k. fordonsmålvakter. Genom att låta en fordonsmål-vakt, normalt en person utan utmättningsbara tillgångar, stå som registrerad ägare för ett fordon kan den civilrättslige ägaren och brukaren undandra sig det betalningsansvar som följer av ett fordonsinnehav. Det allmänna ska, genom Kronofogdemyndig-heten, kunna ta i anspråk ett fordon som föranleder debitering av vissa fordonsrelaterade skatter och avgifter.

Det föreslås också att felparkerade fordon, vars registrerade ägare har sådana obetalade och förfallna skulder uppgående till visst belopp, ska få flyttas och att fordonet inte behöver återlämnas till ägaren förrän alla dessa skulder och kostnader i samband med flytten är betalade.”

Den reella innebörden i fråga om flyttning av fordon är att felparkerade fordon som i vissa fall tidigare kunde flyttas först efter tre dygn, nu kan flyttas omedelbart om den registrerade ägaren har skulder i form av obetalda felparkeringsavgifter som uppkommit efter 1 juli 2014. Alltså efter det att författningarna trätt i kraft. Förhoppningen var att ”hotet” om omedelbar flyttning ska minska intresset att nyttja bilmålvakter.

I det fall en flyttning grundas på förutsättningen att det finns fordonsrelaterade skulder (2 § 3 f FFF) ska kronofogdemyndigheten underrättas (2 a § FFF). Skälet är att fordonet kan vara föremål för ett exekutivt för-farande och kronofogden därför redan har intresse i fordonet. Den flyttande myndighetens kostnader för flytten prioriteras dock vid en eventuell exe-kutiv försäljning (8 § LFF). I övriga fall har myndigheten liksom tidigare fordonet i pant tills alla flyttningskostnader är reglerade.

Det ska noteras att 2 § 3 f) enbart avsåg obetalda felparkeringsavgifter, men att fordonsrelaterade skulder bestäms i LFF sedan 1 januari 2023 och har utökats från enbart felparkeringsavgifter till att omfatta även olika slags skatter och trängselavgift. 2 § 3 f) ersätts 1 januari 2024 med 2 § 9:

Flyttningsgrund:

”Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering, eller mot förbud eller villkor enligt lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, och fordonets ägare har fordonsrelaterade skulder som sammanlagt uppgår till mer än 5 000 kronor.”

Problemet med bilmålvakter fortsätter. De fordonsrelaterade skulderna är för närvarande i storleksordningen 1,6 miljarder. En viss minskning, som dock mest beror på att vissa skulder preskriberas. Exempelvis hade den mest skuldbelastade bilmålvaktens skulder 2019 sjunkit med en tredjedel från 60 till 40 miljoner kronor. Vederbörande försattes också i konkurs av Kronofogdemyndigheten liksom ett antal andra mycket skuldbelastade. Siffror som Kronofogden tagit fram visar att åtta av de trettio värsta målvakterna sattes i personlig konkurs i myndigheternas offensiv. De står registrerade på över 10 bilar som inte längre får köras. Poängen med en konkurs är att hela bilinnehavet kan ställas av i ett slag och blir då olagliga att köra omkring med och polisen kan stoppa föraren. En i sammanhanget effektiv administrativ åtgärd.

Uppgifter från Transportstyrelsen 2020 visar följande:

- ✦ Cirka 4,2 miljoner personer fanns registrerade i fordonsregistren.
- ✦ 14 254 (0,3 %) fysiska personer (exklusive bilhandlare) ägde fler än 10 bilar.
- ✦ 2009 fanns 85 målvakter registrerade som ägare till 25 777 fordon.
- ✦ 2018 fanns 175 målvakter registrerade som ägare till 62 634 fordon.
- ✦ 2020 fanns 205 målvakter registrerade som ägare till 61 252 fordon.
- ✦ 2018–2020 tillkom 55 målvakter medan 27 försvann.
- ✦ Av 205 målvakter var 37 inaktiva.
- ✦ Cirka 61 000 fordon betraktades som målvaktsfordon.

En utredning som lämnades till regeringen 2018 har lett till följande ytterligare åtgärder mot bilmålvakter:

- Omedelbart användningsförbud vid mer än 5 000 kronor i obetalda ”parkeringsböter” som inte har betalats på ett halvår. Polis eller bilinspektör kan omedelbart ta bilens registreringsskyltar (ändringar i FelPL 11–11c §§ (2020:507) från 1 januari 2021).
- Registreringsskyltar får återlämnas om ägaren kan visa att användningsförbud inte längre gäller och vid färd med fordon vars registreringsskyltar tagits ska medgivande från polis/bilinspektör kunna uppvisas (ändringar i FelPF 9–11 §§ (2021:826) från 15 september 2021).

Arbetsgång fordonsvrak

Förenklat schema av arbetsgången vid flyttning av fordonsvrak:

1. Anmälan - "Hej, det står en skrotbil på min mark."
2. Besiktning - "Vi kommer och tittar på den på plats."
3. Meddela ägaren - "Flytta bort din bil omedelbart."
4. Beslut - "Så här gör vi."
5. Verkställighet - Bilen flyttas och ska skrotas direkt.
6. Ta betalt - Fakturera ägaren för kostnaderna.

Definitionen av fordonsvrak finns i LFF och lyder:

"Fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som har ringa eller inget värde."

Det innebär att tre kriterier samtidigt måste vara uppfyllda, nämligen: 1) dåligt skick, 2) övergivet samt 3) mycket lågt värde.

Det samtidiga kravet ifrågasätts ibland. Någon innehållsmässigt ändring i 1967 års lag har inte gjorts och då anfördes att bestämmningen av fordonsvrak skulle vara restriktiv. Intressant i sammanhanget är vad som togs upp i propositionen, nämligen vad bilskrotningsutredningen anförde om fordonsvrak. ”Med bilvrak avses motorfordon som inte kan användas för sitt ursprungliga ändamål utan att därå nedläggs kostnad som uppenbart överstiger saluvärdet vid påträffandet”.

Ett annat sätt att uttrycka det kan vara att om kostnaden för reparationer för att få fordonet i ett godkänt, trafiksäkert skick är högre än vad det befintliga värdet är, kan värdet anses vara ringa eller inget.

Utbrända fordon

Ett utbränt fordon är tveklöst i dåligt skick och har ett ringa värde, men är inte självklart övergivet. Av exempelvis utredningstekniska skäl kan såväl polis som försäkringsbolag, och i vissa fall även fordonsägaren, ha ett intresse av ett sådant fordon. Fordonet kan då inte anses övergivet, varför flyttningsskäl enligt 2 § 7 FFF formellt faller. Jämför dock uttjänt fordon enligt miljöbalken.

Polisens intresse finns oftast i initialskedet. Undersöka om fordonet är inblandat i brott, är stulet etcetera. Är fordonet från sådan synpunkt intressant tas det oftast om hand av polisen. I sådana situationer är ett samråd eller motsvarande kontakt med berörd intressent närmast ett självklart krav på handläggaren eller beslutsfattaren.

Arbetsgång

Då kriterierna för fordonsvrak är uppfyllda utgör detta den flyttningsskäl som anges i 2 § 7 FFF. Detta gäller oavsett var fordonsvraket är uppställt. Åtgärden är dock en fråga om myndighetsutövning och ett formellt flyttningsskäl måste meddelas. En markägare får inte själv fatta ett beslut om fordonsflyttning.

Beslut om flyttning av fordonsvrak får meddelas av samtliga kommuner, oavsett egen parkeringsövervakning eller inte, samt av Trafikverket på det statliga vägnätet där man samtidigt är väghållare (18 § FFF). *Polismyndigheten får inte besluta om sådan flyttning.*

Vid beslut om fordonsflyttning ska utredning alltid ske och protokoll alltid upprättas. Se 3 § FFF och RPS föreskrifter RPSFS 2012:25. Under utredningen ska bland annat konstateras värdet på det som förutsätts vara ett fordonsvrak. Värdering ska alltså ske. Skäl till detta är främst 7 § andra stycket LFF som anger att vid beräkning av ersättning ska fordonets värde dras av från kostnaderna. Även hänvisningen till kostnadsberäkningen i 13 § FFF om att ersättning får krävas för värderingen är skäl. Om värdet kan bestämmas till 0 kronor, krävs ingen särskild värderingsman och i det fallet kan protokollsinnhållet, som det beskrivs i RPS föreskrifter, vara god vägledning för värderingen. Har fordonet ett värde är bästa sättet att anlita någon sakkunnig som exempelvis bilskadereglerare eller besiktningsman (se 13 § tredje stycket).

Ett fordonsvrak som flyttas tillfaller omedelbart den verkställande myndigheten (6 § LFF) och ska som huvudregel skrotas snarast möjligt (3 § LFF). Se vidare om äganderättsövergång under kapitel 2 och kostnadsersättning under kapitel 7.

Bilskrotare är inte tvungna att ta emot andra fordon än ”uttjänta bilar” enligt definitionen i MB. Oftast är dock metallpriset sådant att det är intressant för bilskrotarna att ta emot även annat än ”uttjänta bilar”.

Enligt 9 § LFF anses föremål som finns på eller i ett fordon vid tillämpningen av lagen tillhöra fordonet. Ett specialfall är dock att föremål som finns i ett fordonsvrak och inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, ska behandlas som hittegods enligt lagen (1938:121) om sådant hittegods. Formellt ska alltså allt som inte hör till bruket av fordonet lämnas till polisens hittegodsavdelning. Det kan vara naturligt när det handlar om föremål av värde, men bör kunna underlåtas i fall med uppenbart ringa eller inget värde på godset.

Det kan vara värt notera att denna särregel om hantering av föremål som finns i ett fordon bara gäller fordonsvrak, vid andra fall av flyttning av fordon anses alla föremål tillhöra fordonet.

Bidrag till kommuner

Från 1 september 2021 gäller förordningen (2021:823) om bidrag till kommuner för att flytta fordonsvrak som skrotas. Naturvårdsverket svarar för bidragshanteringen. Bidrag kan utgå med högst 5 000 kronor för fordon som skrotats och ersättningen baseras på kostnader för transport, förvaring i avvaktan på skrotning och skrotning. Möjligheten gäller för alla kommuner som flyttat och skrotat fordonsvrak enligt 2 § 7 FFF och oavsett fordonslag.

KAPITEL 5

Arbetsgång registrerade fordon

Fordon som utgör fara eller trafik hinder (2 § 1 FFF).....	40
Felparkerat fordon som hindrar arbete (2 § 2 a) FFF)	42
Felparkerat fordon som utgör risk för fara (2 § 2 b) FFF).....	44
Fordon som stått parkerat i över tre dygn (2 § 2 c) FFF)	46
Felparkerat fordon med körförbud (2 § 3 a) FFF)	48
Felparkerat fordon är oskattat (2 § 3 b) FFF)	49
Felparkerat fordon är oförsäkrat (2 § 3 c) FFF)	50
Felparkerat fordon saknar registreringsskylt (2 § 3 d) FFF)	51
Felparkerat fordon med stöld- eller förlustanmäلت parkeringstillstånd för rörelsehindrad (2 § 3 e) FFF)	52
Felparkerat fordon med obetalda felparkeringsavgifter (2 § 3 f) FFF)	53
Felparkerat fordon på plats för rörelsehindrad (2 § 4 a) FFF)	55
Felparkerat fordon i kollektivtrafikkörfält (2 § 4 b) FFF)	56
Felparkerat fordon på hållplats (2 § 4 c) FFF).....	57
Felparkerat fordon på eller inom fem meter före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart (2 § 4 d) FFF)	58
Felparkerat fordon på gång- eller cykelbana eller i cykelfält (2 § 4 e) FFF)	60
Felparkerat fordon på plats för lastning och lossning (2 § 5 FFF).....	62
Parkerat fordon brukas för verksamhet eller motsvarande (2 § 6 FFF).....	63
Felparkerat fordon på plats som reserverats för utländsk beskickning eller konsulat (2 § 8 FFF)	64
Felparkerat fordon med fordonsrelaterade skulder (2 § 9 FFF)	65
Fordon som stått felparkerat i mer än sju dygn på tomtmark som är reglerad med LKOP (2 § andra stycket LFF).....	67
Registrerat fordon som olovligen står på tomtmark som inte är reglerad med LKOP (2 § tredje stycket LFF)	69

Förenklat schema av arbetsgången vid flyttning av ett felparkerat fordon:

1. Anmälan - "Det står en felparkerad bil väldigt illa."
2. Besiktning - "Vi utfärdar en parkeringsanmärkning och anser att flyttning ska ske."
3. Försök kontakta ägaren - "Flytta bort din bil omedelbart."
4. Beslut - "Vi upprättar protokoll och beställer bärgare."
5. Verkställighet - Bilen lämnas och hämtas på särskild uppställningsplats.
6. Ta betalt - Du får betala kostnaderna om du vill få ut din bil.

Definitionen av registrerat fordon finns i LFF och lyder:

"Fordon som är upptaget i vägtrafikregistret, det militära fordonsregistret eller motsvarande utländska register."

Fordon som utgör fara eller trafik hinder (2 § 1 FFF)

Fordonet är uppställt på sådan plats eller på sådant sätt att fara uppstår eller trafiken onödigtvis hindras eller störs.

Motiv för flyttning

I 3 kap. 47 § 1 TrF finns en grundläggande uppställningsregel som anger att:

”Ett fordon får inte stannas eller parkeras på sådan plats eller på ett sådant sätt att fara uppstår eller trafiken onödigtvis hindras eller störs”.

Överträdelse av den bestämmelsen kan vara ett skäl för flyttning. Det kan dock vara fråga om en korrekt uppställning som blir farlig eller hindrande på grund av oförutsedda händelser som exempelvis en olycka eller en eldsvåda. Bestämmelsen kan inte tillämpas vid (planerade) vägarbeten och liknande arbeten.

Se nedan under avsnittet Oregistrerade fordon om flyttning av cyklar och elsparkcyklar på denna grund.

Tillvägagångssätt

Är fordonet felaktigt uppställt med hänvisning till bestämmelsen i 3 kap. 47 § TrF utfärdas parkeringsanmärkning för denna förseelse, och flyttningsgrunden är därmed fastställd. Ett annat fall där flyttningsgrunden kan vara ”hinder” är när någon parkerat framför en utfart så att trafiken hindras. I detta fall är parkeringsanmärkning för denna överträdelse grund för flyttningen.

Protokoll upprättas och beslutet meddelas på protokollet. Kort flyttning är att föredra när så är möjligt. *Fordonet flyttas omgående.*

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet. Kostnad får inte tas ut om fordonsägaren gör sannolikt att det vid uppställningen inte fanns anledning att räkna med fara eller hinder (14 § FFF).

Att tänka på

Rapportering enligt 3 kap. 47 § 1 TrF är mycket sällsynt. Detta talar för en restriktiv hållning även med fordonsflyttning på denna grund. Även när det gäller flyttning därför att någon hindrar passage vid en utfart, bör en restriktiv hållning gälla.

En annan sak är oförutsedda händelser och korrekt uppställda fordon. Där är det närmast uttrycket ”nöd bryter lag” som gäller. I Brottsbalken, 24 kap. 4 §, finns en nödregel med stöd av vilken såväl en myndighet som en privatperson kan flytta ett fordon – självklart utan att det finns något beslut om detta:

”En gärning som någon, i annat fall än som nämnts tidigare i detta kapitel, begår i nöd utgör brott endast om den med hänsyn till farans beskaffenhet, den skada som åsamkas annan och omständigheterna i övrigt är oförsvarlig. Nöd föreligger när fara hotar liv, hälsa, egendom eller något annat viktigt av rättsordningen skyddat intresse.”

Nöd som skäl för flyttning av fordon kan endast förekomma i närmast uppenbara och självklara fall då exempelvis rätt uppställda fordon måste flyttas för att inte skadas vid en brand eller för att komma åt en avstängningsventil vid en vattenläcka eller ett oljeutsläpp.

Ett exempel på en oförutsedd händelse som däremot sannolikt inte kan sägas vara en nödsituation, men väl en sådan situation som motiverar ett flyttningsbeslut enligt ”fara/hinder” skulle kunna vara ett akut behov av snöskottning från hustak eller borttagning av nedhängande istappar från hängrännor och utrymmen. För att inte passerande gående eller uppställda fordon ska drabbas av nedfall (=fara), behöver fordonen flyttas så att faran kan elimineras. Kostnaden för flyttning ska i ett sådant fall självklart inte belasta ägaren.

Felparkerat fordon som hindrar arbete (2 § 2 a) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och försvårar snöröjning, renhållning eller annat arbete på väg.

Motiv för flyttning

Väghållningen är en stor post i väghållarens utgiftsbudget och måste kunna bedrivas rationellt om den ska vara kostnadseffektiv. Felaktigt uppställda fordon utgör ett hinder och försvårar väghållningen till men för såväl effektiviteten som kostnaderna.

Flyttningsgrund föreligger när uppställda fordon försvårar snöröjning, renhållning eller annat arbete på väg *under förutsättning att fordonet är felparkerat enligt offentlighetsprinciper.*

Det bör noteras att flyttningsgrunden avser arbete *på väg*. Alltså inte ytor som enligt vägtrafikdefinitionerna är terräng. De föreskrifter som en felparkering ska grundas på är normalt grundregeln om ”24-timmarsparkering” i TrF (3 kap. 49a §), en LTF om datumparkering eller så kallat städ- eller miljöförbud som införts just för att underlätta väghållningen. Ofta införs särskilt förbud vid vägarbete och då måste utmärkning alltid ske i så lång tid i förväg som det annars är tillåtet att parkera på platsen. Flyttningsgrunden i 2 § 1 FFF kan inte anses tillämplig i dessa fall.

Tillvägagångssätt

När det är praktiskt tillämpligt utfärdas *parkeringsanmärkning*. Flyttningsgrunden är då fastställd. I annat fall antecknas överträdelsen i protokollet.

Protokoll upprättas och *beslutet* meddelas på protokollet. I beslutet kan anges vad som försvårade väghållningsåtgärden och vem som blev hindrad. *Kort flyttning* eftersträvas av effektivitetsskäl. Särskilt om flera fordon ska flyttas. Det bör i det fallet vara möjligt att ställa tillbaka fordonet på sin ursprungliga plats och inte betrakta detta som en ny uppställning/förseelse, utan samma som tidigare.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet och fordonsägaren debiteras kostnaderna för flyttningen. Detta gäller även om fordonet ställs tillbaka på samma plats.

Att tänka på

Samtliga myndigheter som får flytta fordon enligt FFF kan tillämpa flyttningsgrunden. Kommuner utan egen kommunal parkeringsövervakning kan dock göra detta endast efter generellt medgivande av länsstyrelsen (16 § FFF). För Trafikverket gäller befogenheten endast på de statliga vägar man är väghållare för.

Kontrollera att förbud mot uppställning finns. Det kan vara ett generellt förbud enligt TrF eller en LTF. I det senare fallet kontrolleras att det finns en LTF eller en föreskrift enligt 10 kap. 14 § TrF, att respektive föreskrift är publicerad i STFS (införd i RDT) samt att föreskriften är utmärkt enligt VMF.

Felparkerat fordon som utgör risk för fara (2 § 2 b) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och det finns stor risk för att fara uppstår.

Motiv för flyttning

Felparkerade fordon på högtrafikerade trafikleder eller i tunnlar och motsvarande utgör regelmässigt en trafiksäkerhetsrisk. Särskilt under mörker (vägbelysning saknas) och i rusningstrafik. Detta är i sig ett skäl att flytta fordonet (risk att fara uppstår).

Förutom polismyndigheterna och kommuner med parkeringsövervakning får Trafikverket meddela och verkställa beslut i detta fall, varför åtgärden kan ses som en angelägenhet i första hand för de större väghållarna. Kommuner utan egen parkeringsövervakning kan inte tillämpa denna flyttningsgrund. Länsstyrelsen kan inte ge ett sådant mandat åt kommunen (16 § andra stycket FFF).

Tillvägagångssätt

Bedömning av flyttningsgrunden blir i de flesta fall aktuell för respektive väghållares ansvarige. En parkeringsvakt arbetar sällan på det slags platser som är aktuella i dessa fall. Särskilt inte på motorvägar och motortrafikleder där överträdelser av uppställningsbestämmelserna beivras med böter som endast kan utfärdas av polisen.

Det finns inget hinder att *polisen beslutar* om flyttningen (och utfärdar böter eller parkeringsanmärkning för den felaktiga uppställningen beroende på var den skedde) och att väghållaren verkställer flyttningen (16 § tredje stycket FFF).

Protokoll upprättas och beslutet meddelas på protokollet. *Kort flyttning* är att föredra. Sådan är dock knappast möjlig om inte närmaste trafikplats eller motsvarande godtas som närmaste vägkorsning/inom synhåll. *Fordonet flyttas omgående*.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Kontrollera att det finns ett förbud mot uppställning. Generella uppställningsförbud finns i 9 kap. 1 § 5. och 2 § TrF om motorväg och motortrafikled och i 3 kap. 55 § 3, TrF om huvudled. I övrigt gäller att det finns en LTF som är publicerad i STFS (införd i RDT) och utmärkt enligt bestämmelserna i VMF, även när det gäller motorväg, motortrafikled och huvudled.

Fordon som stått parkerat i över tre dygn (2 § 2 c) FFF)

Fordonet har varit fortlöpande uppställt på samma plats under minst tre dygn.

Motiv för flyttning

Långtidsuppställning av fordon på gator och vägar strider mot intentionerna i PBL. Sådan uppställning ska som princip ske på tomtmark och gatorna och vägarna vara till för rörlig trafik. I 3 kap. 49 a § första stycket TrF finns en bestämmelse om att fordon inom tätbebyggt område inte får parkeras på allmänna platser längre tid än 24 timmar i följd, vardag utom vardag före sön- och helgdag. Genom LTF kan en kommun medge längre tid (vilket ska märkas ut enligt VMF).

Skälet till trafikregeln är i huvudsak att intentionerna i PBL – att parkering i första hand ska ske på tomtmark – ska uppfyllas. I många fall har kommunen genom bygglov ålagt markägaren att anordna parkeringsplatser för sina och hyresgästernas behov. Att då tillåta långtidsuppställning på gatumark är inte rimligt. Långtidsuppställda fordon kan också utgöra ett hinder och på sikt tendera att bli fordonsvrak.

Bestämmelsen i 3 kap. 49 a § första stycket TrF gäller även inom vägområde för allmän väg. De allmänna vägarna ska vara till för den rörliga trafiken och långtidsuppställda fordon där kan utgöra både fara och hinder samt tendera att bli fordonsvrak. Trafikverket meddelar och verkställer som grund sådan flyttning, men annan kompetent myndighet kan genom samrådsförfarande enligt 16 § FFF svara för åtgärderna.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med *parkeringsanmärkning* ("24-timmarsregeln"). Därmed finns flyttningsgrund på det fjärde dygnet om inte en vardag före sön- eller helgdag eller sön- eller helgdag kommit emellan. Uppmaning till fordonsägaren att själv flytta sitt fordon rekommenderas. *Protokoll* upprättas och beslut meddelas på protokollet. Beslut kan fattas före fjärde dygnet och uppmaning om flyttning göras ("Fyradagensregeln"). Beslut kan också meddelas efter tredje dygnet och flyttning ske omedelbart. Endast *lång flyttning* bör vara aktuell.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet. Detta kan sändas till fordonsägaren innan flyttningen sker som eller tillsammans med en uppmaning att själv flytta fordonet. En uppmaning innehåller ett besked om att fordonet kommer att flyttas och måste alltså verkställas om ägaren inte självmant flyttar sitt fordon.

Att tänka på

Kontrollera att fordonet verkligen stått oavbrutet på samma plats i minst tre dygn i följd eller längre än den längsta tid som anges i en eventuell LTF.

Denna flyttningsgrund gäller på allmän plats inom tätbebyggt område och på allmänna vägar. Det finns en motsvarande flyttningsgrund på tomtmark, men då gäller uppställning i minst sju dygn. Se 2 § andra och tredje styckena LFF samt senare i detta kapitel om långtidsuppställning på tomtmark.

Felparkerat fordon med körförbud (2 § 3 a) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och är enligt uppgift i vägtrafikregistret belagt med körförbud enligt fordonsförordningen (2009:211).

Motiv för flyttning

Enligt fordonsförordningen 6 kap. 15 och 16 §§ inträder körförbud för ett sådant fordon som inte har kontrollbesiktigats respektive som vid en kontrollbesiktning är så bristfälligt att det är en uppenbar fara för trafik-säkerheten. Ett sådant felparkerat fordon får som grundregel inte köras från platsen. Detta kan vara en flyttningsgrund. Dels för att undvika långtidsuppställning och dels för att uppställning kan motverka respekten för och syftet med regleringen som sådan.

Tillvägagångssätt

Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. *Lång flyttning* bör i sammanhanget vara det enda ändamålsenliga. Polisen *underrättas*.

Att tänka på

Kontrollera att förbud mot uppställning finns. Det kan vara ett generellt förbud enligt TrF eller en LTF. I det senare fallet kontrolleras att det finns en LTF eller en föreskrift enligt 10 kap. 14 § TrF, att respektive föreskrift är publicerad i STFS (införd i RDT) samt att föreskriften är utmärkt enligt VMF.

Felparkerat fordon är oskattat (2 § 3 b) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och det för fordonet enligt uppgift i vägtrafikregistret gäller användningsförbud enligt vägtrafikskattelagen (2006:227), lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt eller lagen (2019:370) om fordons registrering och användning.

Motiv för flyttning

Enligt 12 § i lagen om vägtrafikregister ska vissa fordon vara registrerade respektive 2 kap. 1 § vägtrafikskattelagen fordonsskatt vara betald, för att fordonet ska få brukas. Ett sådant felparkerat fordon får som grundregel inte köras från platsen. Detta kan vara en flyttningsgrund. Dels för att undvika långtidsuppställning och dels för att uppställning kan motverka respekten för och syftet med regleringen som sådan.

Tillvägagångssätt

Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. *Lång flyttning* bör i sammanhanget vara det enda ändamålsenliga. Polisen *underrättas*.

Att tänka på

Kontrollera att förbud mot uppställning finns. Det kan vara ett generellt förbud enligt TrF eller en LTF. I det senare fallet kontrolleras att det finns en LTF eller en föreskrift enligt 10 kap. 14 § TrF, att respektive föreskrift är publicerad i STFS (införd i RDT) samt att föreskriften är utmärkt enligt VMF.

Felparkerat fordon är oförsäkrat (2 § 3 c) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och saknar enligt uppgift i vägtrafikregistret trafikförsäkring som föreskrivs enligt trafikskadelagen (1975:1410).

Motiv för flyttning

Enligt 2 § trafikskadelagen ska trafikförsäkring finnas för motordrivna fordon som är registrerat i vägtrafikregistret. Ett sådant felparkerat fordon som saknar trafikförsäkring får som grundregel inte köras från platsen. Detta kan vara en flyttningsgrund. Dels för att undvika långtidsuppställning och dels för att uppställning kan motverka respekten för och syftet med regleringen som sådan.

Tillvägagångssätt

Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. *Lång flyttning* bör i sammanhanget vara det enda ändamålsenliga. Polisen *underrättas*.

Att tänka på

Kontrollera att förbud mot uppställning finns. Det kan vara ett generellt förbud enligt TrF eller en LTF. I det senare fallet kontrolleras att det finns en LTF eller en föreskrift enligt 10 kap. 14 § TrF, att respektive föreskrift är publicerad i STFS (införd i RDT) samt att föreskriften är utmärkt enligt VMF.

Felparkerat fordon saknar registrerings skylt (2 § 3 d) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och saknar, trots att fordonet ska vara registrerat, registrerings skylt, eller kan annars inte identifieras på platsen.

Motiv för flyttning

Enligt 7 kap. 6 § Förordningen om vägtrafikregister (2001:650) får ett registrerat fordon brukas endast om det är försett med registrerings skyltar på sätt som övriga bestämmelser anger. Förloras registrerings skylt ska provisorisk registrerings skylt anskaffas. Registrerings skylt är primärt till för att kunna identifiera ett fordon, inte minst i olika övervakningssammanhang. Det förekommer att fordonsägare/förare tar bort sina registrerings skyltar i förhoppning om att undgå en parkeringsanmärkning (eller böter vid hastighetsövervakning med kamera). För ett felparkerat, registreringspliktigt fordon som saknar registrerings skyltar föreligger en flyttningsskäl. Det kan vara ett flyttningsskäl när någon sätter i system att ta bort fordonets registrerings skyltar för att undgå parkeringsanmärkning, men också i exempelvis det fall någon försöker göra ett fordon oidentifierbart av ett annat skäl.

Tillvägagångssätt

Parkeringsanmärkning kan inte utfärdas om inte fordonet kan identifieras. Omvänt, om fordonet kan identifieras med hjälp av exempelvis dekaler eller andra igenkänningstecken, så kan en parkeringsanmärkning utfärdas. Då kan å andra sidan inte fordonet flyttas eftersom det kunde identifieras.

Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. Något annat än *lång flyttning* och omedelbar sådan är knappast aktuellt, även om uppmaning är möjlig. En uppmaning kan eventuellt leda till att ”missbruk stävjas”. Med uppmaning avses i detta fall inte sådan som måste ges i vissa fall enligt ovan (”Fyradagarsregeln”), utan mer en allmän upplysning om vad som kan hända. Okänd fordonsägare kan inte *underrättas* om flyttningsbeslut (eller uppmaning). Beslutet får i stället *kungöras*. Polisen *underrättas*.

Att tänka på

Kontrollera att förbud mot uppställning finns. Det kan vara ett generellt förbud enligt TrF eller en LTF. I det senare fallet kontrolleras att det finns en LTF eller en föreskrift enligt 10 kap. 14 § TrF, att respektive föreskrift är publicerad i STFS (införd i RDT) samt att föreskriften är utmärkt enligt VMF.

Felparkerat fordon med stöld- eller förlustanmält parkeringstillstånd för rörelsehindrad (2 § 3 e) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och har åberopat ett ogiltigt eller hos Polisen stöld- eller förlustanmält parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Motiv för flyttning

Parkeringstillstånd för rörelsehindrade utfärdas för att ge en person med begränsad förmåga att förflytta sig till fots möjlighet att med hjälp av bil bli fullt delaktig i samhällslivet. Tillståndet ger många förmåner och möjligheter. Det innebär i sin tur att tillståndet blir stöldbegärligt. Sådana oegentligheter drabbar självklart rättmätiga innehavare. Det är därför angeläget att vidta alla tänkbara åtgärder för att tillståndet inte ska missbrukas. Åberopande av ett stulet eller förlustanmält tillstånd vid parkering kan vara en flyttningsgrund.

Tillvägagångssätt

Parkeringsanmärkning kan utfärdas om parkeringstillståndet är ogiltigt, alltså anmält stulet eller saknat. Det har diskuterats att införa en spärrlista som tillhandahålls av Trafikregistret i Örebro via Internet. En statlig utredning har emellertid inte funnit tillräckliga skäl för detta och därför får var och en kommun ha rutiner för sin uppföljning.

Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. *Lång och omedelbar flyttning* bör i sammanhanget vara det enda ändamålsenliga. Fordonsägaren och Polisen *underrättas*.

Värt att notera är att det stulna eller förlustanmälda tillståndet endast får omhändertas av polis.

Att tänka på

Kontrollera att förbud mot uppställning finns. Det kan vara ett generellt förbud enligt TrF eller en LTF. I det senare fallet kontrolleras att det finns en LTF eller en föreskrift enligt 10 kap. 14 § TrF, att respektive föreskrift är publicerad i STFS (införd i RDT) samt att föreskriften är utmärkt enligt VMF.

Felparkerat fordon med obetalda felparkeringsavgifter (2 § 3 f) FFF)

Notera att denna flyttningsgrund upphör att gälla 2023-12-31
- då ska i stället (2 § 9 FFF) användas.

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller par-
kering och har obetalda felparkeringsavgifter på mer än 5 000 kronor.

Motiv för flyttning

Den 1 juli 2014 infördes denna flyttningsgrund som ett medel att motverka det utbredda förhållandet med så kallade bilmålvakter. I vägtrafikregistret står sådana personer registrerade som ägare till ett stort antal fordon – i några fall flera tusen stycken – utan att vara brukare. Brukarna drar på sig bland annat felparkeringsavgifter i stort antal, men sådana avgifter drabbar den registrerade ägaren som i dessa fall oftast saknar kända eller annars utmätbara tillgångar. Förhållandet har lett till ett ännu mer utbrett åsidosättande av gällande parkeringsregler och samtidigt stora förluster för samhället genom att utfärdade felparkeringsavgifter inte kunnat drivas in. Med nu gällande ordning registreras alla obetalda felparkeringsavgifter på respektive ägare oavsett vilket av vederbörandes fordon som rapporterats och det finns alltså en flyttningsgrund för ett felparkerat fordon vars registrerade ägare ådragit sig obetalda felparkeringsavgifter för mer än 5 000 kronor. Flyttningsmöjligheten ska ses som ett hot mot och möjlighet för den registrerade ägaren till självrättelse. Det är samtidigt angeläget att ta till vara flyttningsmöjligheten för att stävja missbruk där det förekommer.

Tillvägagångssätt

Parkeringsanmärkning utfärdas. Kontrollera om fordonets ägare har skulder för obetalda felparkeringsavgifter. Trafikregistret i Örebro tillhandahåller aktuella uppgifter. Viss behörighet krävs för att få del av uppgifterna.

Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. *Lång och omedelbar flyttning* är i sammanhanget det enda ändamålsenliga. Fordonsägaren och Polisen *underrättas*. Underrätta också Kronofogdemyndigheten. Om ett exekutivt förfarande inletts har en sådan åtgärd företräde framför kommunens beslut om flyttning.

Värt att notera är att i detta sammanhang kan det inte krävas att en påbörjad flyttning ska avbrytas om ägaren/brukaren/motsvarande begär det.

Att tänka på

Kontrollera att det finns en LTF som är kungjord i STFS (införd i RDT) och att föreskriften är utmärkt enligt VMF. Det krävs också att det aktuella fordonets registrerade ägare har skulder på obetalda felparkeringsavgifter på mer än 5 000 kronor vid flyttningstillfället. Skulden ska ha uppkommit efter 1 juli 2014.

Felparkerat fordon på plats för rörelsehindrad (2 § 4 a) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på parkeringsplats som är reserverad för innehavare av parkeringstillstånd som avses i TrF 13 kap. 8 § för rörelsehindrade.

Motiv för flyttning

När parkeringsplatser för rörelsehindrade anordnas, placeras de regelmässigt i nära anslutning till entréer till publika och andra attraktiva anläggningar. Skälet är att de rörelsehindrade i så hög grad som möjligt ska kunna använda anläggningen. De flesta uppfattar det som stötande när friska fordonsförare tar sådana platser i anspråk av bekvämlighet eller nonchalans. Detta återspeglas också i att de kommuner som har differentierade felparkeringsavgifter har den högsta avgiften för förseelser på platser för rörelsehindrade.

Ett obehörigt ianspråktagande av sådana platser kan vara ett skäl till flyttning.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med *parkeringsanmärkning*. Därigenom har en flyttningsgrund lagts.

Protokoll upprättas och *beslutet* meddelas på protokollet. *Lång flyttning* är att föredra när det är möjligt och fordonet *flyttas omgående*.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Kontrollera att det finns en LTF som är kungjord i STFS (införd i RDT) och att föreskriften är utmärkt enligt VMF. Förbudet att stanna eller parkera på en parkeringsplats där endast visst fordonsslag eller viss trafikantgrupp får parkera finns i 3 kap. 54 § tredje stycket TrF.

Felparkerat fordon i kollektivtrafikkörfält (2 § 4 b) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering i ett körfält eller körbana för fordon i linjetrafik m. fl.

Motiv för flyttning

Så kallade kollektivtrafikkörfält anordnas för att underlätta framkomligheten för kollektivtrafiken. Skälet är att bussen (och spårvagnen) lättare ska ta sig fram, kunna hålla sin tidtabell och därmed bli ett attraktivt alternativ till bilåkande. De fordon som felaktigt ställs upp i kollektivkörfält blir ett stort hinder när kollektivtrafikfordonet kommer och förstör därmed idén med regleringen.

Sker felparkering i kollektivtrafikkörfält kan det vara ett skäl till flyttning.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med parkeringsanmärkning. Därigenom har en flyttningsgrund lagts.

Protokoll upprättas och *beslutet* meddelas på protokollet. *Kort flyttning* är att föredra när det är möjligt och fordonet *flyttas omgående*. Flyttning bör dock bara ske om uppställningen utgör ett verkligt hinder för kollektivtrafiken.

Fordonsägaren och Polisen underrättas om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Notera att det finns en generell trafikregel i 3 kap. 53 § första stycket 10 TrF om att fordon inte får stannas eller parkeras i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik m fl, men kontrollera att det finns en LTF om körfältet eller körbanan som är kungjord i STFS (införd i RDT) och att föreskriften är utmärkt enligt VMF.

I vissa fall är det tillåtet även för andra fordon än dem i linjetrafik att trafikera körfältet för kollektivtrafik, exempelvis taxi. Värt att notera är då att fordon som tillåts trafikera körfältet också är tillåtna att stanna för på- eller avstigning (TrF 8 kap. 2 § sista stycket).

Felparkerat fordon på hållplats (2 § 4 c) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på markerad hållplats.

Motiv för flyttning

Ett felaktigt uppställt fordon på en hållplats utgör ett klart irritationsmoment och hinder. Kollektivtrafikfordonet får stanna mitt i gatan och hindrar annan trafik att passera. Det blir också svårare för rörelsehindrade att stiga på eller av, eftersom nivåskillnaden blir större till en körbana än till en gångbana eller refug. På motsvarande sätt blir det också besvärligare för exempelvis passagerare med barnvagn som måste lyfta vagnen dubbelt så högt när kollektivtrafikfordonet inte kommer intill kantstenen.

Sker felparkering på en hållplats kan det vara ett skäl till flyttning.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med *parkeringsanmärkning*. Därigenom har en flyttningsgrund lagts.

Protokoll upprättas och beslutet meddelas på protokollet. *Kort flyttning* är att föredra när det är möjligt och fordonet *flyttas omgående*. Flyttning bör dock bara ske om uppställningen utgör ett verkligt hinder för kollektivtrafiken.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Flyttning är bara möjlig på sådan hållplats som avses i 3 kap. 54 § TrF. Alltså antingen med vägmarkering M21, *förbud mot att stanna och parkera*, M22, *förbud mot att parkera*, enligt VMF samt en hållplatsskylt som anger hållplatsen eller med vägmärke E22, *bushållplats*. Vägmarkeringen är ingen förutsättning för flyttning. Endast hållplatsskylt eller vägmärke E22 räcker för att markera hållplatsen och därmed gällande förbud 20 meter före och 5 meter efter hållplatsskylten.

Notera att vägmarkering M23, *förbud mot att stanna och parkera*, endast gäller som förstärkning av M21 eller M22 och gäller inte självständigt.

Felparkerat fordon på eller inom fem meter före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart (2 § 4 d) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på eller inom fem meter före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart.

Motiv för flyttning

Övergångsställe anläggs för att öka framkomligheten för gående. Alltså där såväl fordonsmängden som antalet korsande fotgängare är högt. Ett fordon på ett övergångsställe utgör i ett sådant fall i första hand ett hinder men också en fara i att fotgängarpassagen sker vid sidan om övergångsstället. Uppställning av fordon för nära före ett övergångsställe är en trafiksäkerhetsrisk. En fordonsförare som ska passera ser inte fotgängaren som är på väg ut på övergångsstället och omvänt. Särskilt gäller detta kortvuxna fotgängare som barn. Sker felaktiga uppställningar för nära övergångsställen kan det vara ett skäl till flyttning. Särskilt om övergångsställena används av barn, äldre personer eller personer med funktionshinder.

Cykelpassage och cykelöverfart anordnas för cyklister av motsvarande skäl som övergångsställe för fotgängare och trafiksäkerhetsriskerna med felaktigt uppställda fordon likartade. Det kan alltså finnas skäl för flyttning även vid cykelpassager och cykelöverfarter.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med parkeringsanmärkning. Därigenom har en flyttningsgrund lagts.

Protokoll upprättas och beslutet meddelas på protokollet. *Kort flyttning* är att föredra när det är möjligt och fordonet *flyttas omgående*. Flyttning bör dock bara ske om uppställningen utgör ett verkligt hinder eller en verklig fara för fotgängarna respektive cyklisterna eller förarna av moped klass II.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Möjligheten att flytta fordon ges bara för fordon uppställda inom fem meter före övergångsstället, cykelpassagen eller cykelöverfarten medan möjlighet till rapportering ges inom tio meter.

Enligt förordningen om vägtrafikdefinitioner, ska ett övergångsställe vara utmärkt med vägmarkering eller vägmärke enligt VMF. Närmare bestämmelser om hur utmärkning ska ske finns i Transportstyrelsens föreskrifter, TSFS 2019:74. Bestämmelserna där ska vara uppfyllda för att flyttning ska kunna ske.

Ett fordon som står för nära en gångpassage som inte är utmärkt som övergångsställe kan alltså inte flyttas med stöd av denna punkt.

Från och med den 1 september 2014 kan också fordon uppställda för nära en cykelöverfart flyttas med stöd av denna punkt. Dessutom gäller flyttningensgrunden – till skillnad mot gångpassage – även vid en cykelpassage. För att definieras som cykelöverfart eller cykelpassage krävs vägmarkering M16, *cykelpassage eller cykelöverfart*, och för cykelöverfarten dessutom vägmärke B8, cykelöverfart, enligt VMF. En cykelöverfart kräver dessutom LTF och att vägmarkering M14, *väjningslinje*, finns markerad. Kontrollera alltså att cykelöverfarten är kungjord i STFS (införd i RDT).

Felparkerat fordon på gång- eller cykelbana eller i cykelfält (2 § 4 e) FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på gång- eller cykelbana eller i ett cykelfält.

Motiv för flyttning

Uppställning på gång- eller cykelbanor av andra fordon än tvåhjuliga cyklar eller mopeder klass II är generellt sett farligt från trafiksäkerhetssynpunkt. Gång- och cykelbanor byggs för att de oskyddade trafikanterna ska ha en egen, skyddad del av gaturummet. Felparkerade fordon på gång- eller cykelbanor utgör inte bara ett hinder för dem banan är avsedd för, utan också en fara genom att de oskyddade trafikanterna kan tvingas ut i körbanan med allt vad det innebär i fråga om olycksrisker.

Felaktigt uppställda fordon på smala gång- eller cykelbanor utgör ofta ett skäl till flyttning. Sedan 2022-09-01 får elsparkcyklar inte parkeras på gång- eller cykelbana. Därmed är felparkering av sådana en grund för omedelbar flyttning.

Av motsvarande skäl markeras (av väghållaren) cykelfält. Det innebär att förare av cykel och mopeder klass II får ett eget körfält. Grunden är densamma som vid anläggande av en cykelbana, skillnaden är att ett cykelfält inte behöver placeras längst till höger i färdriktningen.

Felaktigt uppställda fordon i cykelfält utgör oftast ett skäl till flyttning sett från trafiksäkerhetssynpunkt.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med *parkeringsanmärkning*. Därigenom har en flyttningsgrund lagts.

Protokoll upprättas och beslutet meddelas på protokollet. *Kort flyttning* är att föredra när det är möjligt och fordonet *flyttas omgående*. Flyttning bör dock bara ske om uppställningen utgör ett verkligt/avsevärt hinder för gång- eller cykeltrafiken.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Notera att fordon som får parkeras på gångbana (tvåhjuliga cyklar och mopeder klass II) kan flyttas om LTF införs som förbjuder sådan uppställning. Samtidigt kan noteras bestämmelsen i 3 kap. 49 a § TrF om längsta tillåtna uppställningstid om 24 timmar vardag utom vardag före sön- och helgdag. Dessa fordon kan dock inte rapporteras med parkeringsanmärkning eftersom de inte är registrerade. Därmed blir fordonsägaren okänd och underrättelse om flyttningsbeslutet måste ske genom kungörande. Se vidare under avsnittet om ”Oregistrerade fordon”.

Felparkerat fordon på plats för lastning och lossning (2 § 5 FFF)

Fordonet är uppställt utan att på- eller avlastning sker på en plats där det gäller förbud att stanna eller parkera fordon annat än för på- och avlastning av gods (lastplats).

Motiv för flyttning

Lastplatser inrättas främst för att underlätta för distributionstrafiken. Förbud att stanna och parkera fordon – utom för på- eller avstigning – gäller enligt 3 kap. 54 § andra stycket TrF på platser som genom LTF beslutats ska vara ändamålsplatser.

Felparkerade fordon i en lastplats kan innebära problem genom dubbeluppställning. Ett obehörigt ianspråktagande av sådana platser kan vara ett skäl för flyttning.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med *parkeringsanmärkning*. Därigenom har en flyttningsgrund lagts.

Protokoll upprättas och *beslutet* meddelas på protokollet. *Kort flyttning* är att föredra om sådan är möjlig och fordonet flyttas omedelbart.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Kontrollera att det finns en LTF om ändamålsplats för lastning eller lossning som är kungjord i STFS (införd i RDT) och att föreskriften är utmärkt enligt VMF. Förbudet att stanna eller parkera fordon på en ändamålsplats för annat ändamål än det angivna finns i 3 kap. 54 § andra stycket TrF.

Lastplatsen är dock den enda ändamålsplats där flyttning kan ske omedelbart. För övriga ändamålsplatser, vändplatser och platser där förbud att stanna och parkera fordon gäller enligt LTF, gäller ”tredygnsregeln” enligt 2 § 2. c) FFF.

Parkerat fordon brukas för verksamhet eller motsvarande (2 § 6 FFF)

Fordonet är uppställt på en offentlig plats som upplåtits för parkering och det huvudsakliga syftet med uppställningen uppenbarligen är något annat än parkering av fordonet.

Motiv för flyttning

Offentliga platser som upplåtits för parkering ska vara till för just parkering. Inte för att ställa upp fordon som används som exempelvis reklampelare, vägvisare eller försäljningsställe och inte heller som utställning av fordon som erbjuds till försäljning. Sker sådan oönskad uppställning kan det vara ett flyttningsskäl.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet kan bara rapporteras med *parkeringsanmärkning* om tillåten parkeringstid eller annat parkeringsvillkor inte iakttagits. En eventuell *parkeringsanmärkning* är heller ingen flyttningsgrund i sig. Jämför 2 § 2 c) ovan. En bedömning måste alltså göras med utgångspunkt i uppställning i *uppenbart* annat syfte än parkering.

Protokoll upprättas och beslutet meddelas på protokollet. *Lång flyttning* bör vara enda alternativ med hänsyn till motivet för flyttningen.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet.

Att tänka på

Flyttningsgrunden gäller enbart offentliga platser som upplåtits för parkering.

Felparkerat fordon på plats som reserverats för utländsk beskickning eller konsulat (2 § 8 FFF)

Fordonet är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på en parkeringsplats som reserverats för fordon som avses i 10 kap. 2 § tredje stycket TrF, 2 § 8 FFF.

Motiv för flyttning

Platser som upplåtits för parkering för beskicknings- respektive konsulatpersonal ska bara vara till för dessa. Andras uppställning kan vara störande eller uppfattas som ett hot. Sker sådan oönskad uppställning kan det vara ett flyttningsskäl.

Tillvägagångssätt

Det felaktigt uppställda fordonet rapporteras med *parkeringsanmärkning*. Därigenom har en flyttninggrund lagts.

Fordonsägaren ska alltid uppmanas att själv flytta sitt fordon. Uppmaningen ska innehålla besked om att fordonet ska flyttas av ägaren senast på tredje vardagen efter det datum då uppmaningen utställdes. Flyttning kan sålunda ske tidigast på fjärde vardagen efter uppmaningen ("Fyradagensregeln"). Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. *Lång flyttning* bör i sammanhanget vara det enda ändamålsenliga. Fordonsägaren och polisen *underrättas*.

Att tänka på

Kontrollera att det finns en LTF om den reserverade platsen som är kungjord i STFS (införd i RDT) och att föreskriften är utmärkt enligt VMF. Sannolikt sker en anmälan från ambassad- eller konsulatpersonal, men det är viktigt att kontrollera att fordonet är obehörigt för platsen.

Felparkerat fordon med fordonsrelaterade skulder (2 § 9 FFF)

Notera att denna flyttningsgrund börjar gälla först 2024-01-01, då den ska användas i stället för 2 § 3 f) FFF.

Motiv för flyttning

Flyttningsgrunden (2 § 3 f) FFF), som ursprungligen infördes den 1 juli 2014, avsåg obetalda felparkeringsavgifter. Från 1 januari 2024 har bestämmelsen utökats att gälla samtliga fordonsrelaterade skulder samt möjlighet att flytta felparkerade fordon med fordonsrelaterade skulder från tomtmark som är reglerad enligt LKOP. Flyttningsgrunden ska ses som ett medel att motverka det utbredda förhållandet med så kallade bilmålvakter. Mer info i ämnet finns ovan under rubriken ”Fordonsrelaterade skulder”.

Alla fordonsrelaterade skulder registreras på respektive ägare oavsett vilket av vederbörandes fordon som skulden avser och det finns alltså en flyttningsgrund för ett felparkerat fordon vars registrerade ägare ådragit sig fordonsrelaterade skulder för mer än 5 000 kronor. Flyttningsmöjligheten ska ses som ett hot mot och möjlighet för den registrerade ägaren till självriktelse. Det är samtidigt angeläget att ta till vara flyttningsmöjligheten för att stävja missbruk där det förekommer.

Tillvägagångssätt

Parkeringsanmärkning utfärdas om flyttningen avser allmän plats. Om fordonet är parkerat i strid mot förbud eller villkor enligt Lagen (1984:318) om kontrollavgift svarar markägaren för uppgifter behövliga för beslut om fordonsflyttning. Kontrollera om fordonets ägare har fordonsrelaterade skulder. Trafikregistret i Örebro tillhandahåller aktuella uppgifter. Viss behörighet krävs för att få del av uppgifterna. Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. Lång och omedelbar flyttning är i sammanhanget det enda ändamålsenliga. Fordonsägaren och Polisen underrättas. Underätta också Kronofogdemyndigheten. Om ett exekutivt förfarande inletts har en sådan åtgärd företräde framför kommunens beslut om flyttning. Värt att notera är att i detta sammanhang kan det inte krävas att en påbörjad flyttning ska avbrytas om ägaren/brukaren/motsvarande begär det.

Att tänka på

Kontrollera att det finns en LTF som är kungjord i STFS (införd i RDT) och att föreskriften är utmärkt enligt VMF om flyttningen avser allmän plats. Om fordonet är parkerat i strid mot förbud eller villkor enligt Lagen (1984:318) om kontrollavgift svarar markägaren för uppgifter behövliga för beslut om fordonsflyttning. Det krävs också att det aktuella fordonets registrerade ägare har skulder på mer än 5 000 kronor vid flyttningstillfället. Skulderna ska ha uppkommit efter 1 juli 2014.

Fordon som stått felparkerat i mer än sju dygn på tomtmark som är reglerad med LKOP (2 § andra stycket LFF)

Fordonet har under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot sådant förbud eller villkor som avses i 1 § LKOP och som har tillkännagetts enligt 3 § samma lag.

Motiv för flyttning

Flyttning av fordon grundas på att det behövs av ordnings- och säkerhets-skäl i trafiken eller av naturvårdsskäl (2 § första stycket LFF). Det är alltså inget allmänt intresse att flytta felparkerade fordon på tomtmark. Samtidigt är parkering på tomtmark ett viktigt och nödvändigt komplement till gatumarcksparkeringen, vilket också är skälet till flyttningsmöjligheten.

Felparkerade fordon på reglerad tomtmark motverkar alltså i vissa fall intentionerna med samhällsplaneringen och kan mot den bakgrunden vara ett skäl för flyttning.

Tillvägagångssätt

Ett felparkerat fordon rapporteras sannolikt genom att en *kontrollavgift* utfärdas. Markägaren, eller dennes ombud, förvarnar om eller begär flyttning av fordonet hos behörig myndighet. Flyttningsgrunden har därmed påbörjats (se ovan under ”Fordon som stått parkerat i över tre dygn”, 2 § 2. c) FFF). Uppmaning till fordonsägaren att själv flytta sitt fordon rekommenderas.

Protokoll upprättas och beslut meddelas på protokollet. Beslut kan fattas före sjunde dygnet och uppmaning om flyttning göras. Beslut kan också meddelas efter sjunde dygnet och flyttning ske omedelbart. Endast *lång flyttning* bör vara aktuell.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet. Detta kan sändas till fordonsägaren innan flyttningen sker som eller tillsammans med en uppmaning att själv flytta fordonet. En uppmaning innehåller ett besked om att fordonet kommer att flyttas och måste alltså verkställas om ägaren inte själv flyttar sitt fordon.

Att tänka på

Kontrollera att utmärkningen stämmer med markägarens bestämmelser och godtag inte uppgifter från allmänheten om att fordonet varit långtids-uppställt. Denna flyttningsgrund avser tomtmark. Det finns, som sagts ovan, en motsvarande flyttningsgrund på gatumark. Notera skillnaden mellan sju dygn på tomtmark och tre dygn på gatumark.

Möjligheten att ta betalt av markägaren eller den som annars begärt flyttningen regleras i 7 § LFF i det fall fordonsägaren inte fullgör sina förpliktelser. Detta bör markägaren upplysas om.

Registrerat fordon som olovligen står på tomtmark som inte är reglerad med LKOP (2 § tredje stycket LFF)

Fordonet har stått parkerat i minst sju dygn på tomtmark som inte är reglerad enligt LKOP.

Motiv för flyttning

Det upplevs ofta närmast kränkande att fordon ställs upp eller dumpas på tomtmark. Särskilt om det drabbar en privatperson på dennes mark.

Ett fordon som mot en markägares vilja ställs på dennes mark måste kunna flyttas på ett enklare sätt än genom handräckning av kronofogden. LFF (2 § tredje stycket) ger en sådan möjlighet. Dock först efter minst sju dygn gått efter det att markägaren uppmanat fordonsägaren att själv flytta sitt fordon.

Tillvägagångssätt

Någon form av sanktion som *parkeringsanmärkning* eller *kontrollavgift* är inte möjlig i detta fall. Markägaren måste underrätta fordonsägaren om att uppställningen är oönskad och uppmana honom eller henne att själv flytta fordonet. Det gäller också för markägaren att vara aktiv i sitt sökande efter fordonsägaren eftersom fordonet får flyttas först en månad efter det att markägaren påbörjat försök att underrätta fordonsägaren och han eller hon inte anträffats.

Protokoll upprättas och beslutet meddelas på protokollet. Något annat än *lång flyttning* är knappast aktuellt. Fordonet *flyttas omgående*.

Fordonsägaren och Polisen *underrättas* om flyttningsbeslutet. Detta kan sändas till fordonsägaren innan flyttningen sker som eller tillsammans med en uppmaning att själv flytta fordonet. En uppmaning innehåller ett besked om att fordonet kommer att flyttas och måste alltså verkställas om fordonsägaren inte själv flyttat sitt fordon.

Att tänka på

Denna flyttningsgrund gäller enbart på sådan tomtmark där inga regler gäller för fordonsuppställning. Det är närmast ett egenmäktigt förfarande när ett fordon ställs upp på annans mark. Den serviceskyldighet myndigheter har enligt förvaltningslagen är särskilt viktig i detta fall. Alltså bör myndigheten bistå markägaren med exempelvis att få fram ägare till fordonet och utformning av samt sätt för underrättelse till fordonsägaren. Det senare på i princip samma sätt som myndigheten själv tillämpar.

Oregistrerade fordon

Definition

Det finns ingen definition på vad oregistrerade fordon innebär. I detta sammanhang är det naturligt att uppfatta begreppet som en motsats till vad som anges i definitionen av registrerade fordon (1 § 2 LFF) i kombination med begreppet fordon som det beskrivs i 1 § 1 LFF.

Cyklar, mopeder klass II och andra oregistrerade fordon har alltid omfattats av bestämmelserna om flyttning av fordon. Detta trots att LFF och FFF ursprungligen kom till för att komma till rätta med felparkerade bilar. Numera finns ett klarläggande i författningarna på så sätt att det indirekt talas om oregistrerade fordon (12 § FFF).

Flyttning av oregistrerade fordon handlar oftast om cyklar och mopeder klass II. Numera är flyttning av elsparkcyklar ett ofta diskuterat ämne (elsparkcykel är definitionsmässigt cykel). Även andra oregistrerade fordon, som exempelvis vissa motorredskap, kan behöva flyttas i något fall. Då gäller samma rutiner som vid flyttning av cyklar och mopeder klass II och som beskrivs nedan. En svårighet med andra oregistrerade fordon än cyklar och mopeder klass II kan vara att avgöra om fordonet huvudsakligen inrättats för färd på marken. En container kan aldrig bli fordon och således aldrig flyttas med stöd av LFF eller FFF. Notera att uppställning av en container kräver tillstånd av polisen enligt ordningslagen (1993:1617).

Generellt bör om motorredskap kunna påstås, att ju värdefullare objektet är, desto större omsorg ska läggas på att nå ägaren. Oftast finns andra beteckningar än registrerings skyltar på fordonet som ger upplysning om ägare eller motsvarande.

Förutsättning för flyttning

En grundläggande förutsättning för att ett fordon ska kunna flyttas är att det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande och parkering. Dessutom gäller i många fall att fordonet ska utgöra ett hinder eller annan olägenhet. Den uppställning av cyklar och mopeder som vanligen aktualiserar fråga om flyttning sker ofta på gångbanor och andra platser där det inte finns något generellt förbud mot att stanna och parkera denna typ av fordon (3 kap. 48 § TrF). Flyttning är i sådana fall endast möjlig om det uppställda fordonet utgör en fara eller ett hinder för andra trafikanter.

Problemet är att avgöra om uppställningen medför en sådan olägenhet. Särskilt svårbedömt blir detta om faran eller hindret uppkommer på grund av mängden fordon, snarare än varje uppställd cykel eller moped för sig. Ett exempel där denna situation inte sällan uppkommer är vid resecentra, där cyklar parkeras på ett sådant sätt att de blir till fara/hinder på grund av det stora antalet fordon.

Tvåhjuliga cyklar och mopeder klass II är generellt tillåtna att parkeras på gång- och cykelbanor enligt 3 kap. 48 § andra stycket TrF. Bestämmelsen om längsta tillåtna uppställningstid 24 timmar enligt 3 kap. 49 a § TrF måste dock anses tillämplig även på oregistrerade fordon som cyklar och mopeder klass II. Svårigheten är att dokumentera/säkerställa långtidsuppställning av dessa fordon.

Lokala trafikföreskrifter

Att flytta cyklar blir något enklare i de fall uppställning sker i strid mot lokala trafikföreskrifter. En lösning kan därför vara att man inför en särskild LTF som förbjuder (stannande och) parkering av cyklar och mopeder klass II. Förbudet ska vara utmärkt med vägmärke kompletterat med tillämplig tilläggstavla. Exempelvis märke C35, *förbud att parkera fordon*, med tilläggstavla "Gäller cykel och moped klass II på gångbanan". Det ska i sammanhanget noteras att flyttningsgrunden blir 2 § 2 c) FFF, alltså tredygnregeln. Om cykeln eller mopeden hindrar eller försvårar en pågående väghållning som exempelvis sopning av gång- eller cykelbanan blir 2 § 2 a) FFF tillämplig och flyttning kan ske omgående.

Kungörelse

Möjligheten att underrätta ägaren är begränsad. Enda formella sättet är genom kungörelse i myndighetens lokal. Det möter inget hinder att meddela flyttningen genom anslag på platsen från vilken flyttning skedde. Det kan vara lämpligt men är inget krav. JO har i ett uttalande sagt att även om det är förhållandevis vanligt att cyklar byter ägare utan att man märker om dem bör den ansvariga myndigheten underrätta den person som enligt märkning på cykeln är ägare.

Sammanfattningsvis kan konstateras att cyklar och mopeder klass II kan flyttas med stöd av gällande bestämmelser, men att det finns praktiska problem som gör att det endast kan bli aktuellt i speciella fall. Problemet med felparkerade cyklar och mopeder bör därför i första hand lösas genom anordnade av tillräckligt antal välbelägna uppställningsplatser för dessa fordonskategorier.

Cyklar och mopeder klass II liksom andra oregistrerade fordon kan naturligtvis uppfattas som fordonsvrak eller hittegods när sådana respektive förutsättningar föreligger.

Fastlåsta cyklar

Ett ofta påtalat problem är cyklar som med olika varianter av anordningar låses fast vid räcken, i cykelställ, kring vägmärkes- och belysningsstolpar etcetera. Är den fastlåsta cykeln att betrakta som fordonsvrak kan det inte anses förbjudet att exempelvis klippa sönder låsanordningen för att frigöra vraket. På motsvarande sätt kan det heller inte anses förbjudet att frigöra cyklar som inte är fordonsvrak för vilka beslut fattats om flyttning. Det får anses vara en sådan skada som är befogad med hänvisning till flyttningen och alltså inte stå i strid mot 4 § LFF om att fordonet inte ska skadas i onödan.

Elsparncyklar

En elsparkcykel är definitionsmässigt cykel och en populär sådan (högst 20 km/h och max 250 watt motoreffekt, annars moped med vad allt det kräver med registrering, körkort etcetera). Den stora mängden i kombination med slarvig uppställning av dem har skapat problem med framkomligheten för fotgängare på gångbanor och cyklister på cykelbanor samt utgjort trafik-säkerhetsrisker för exempelvis personer med funktionshinder. Numera är flyttning av elsparkcyklar ett ofta diskuterat ämne.

När det gäller elsparkcyklar som ligger på eller står tvärs över en gång- eller cykelbana kan generellt påstås att dessa utgör fara och/eller hinder och flyttningsgrund därmed föreligger (2 § 1 FFF). Detta har varit grunden för de omedelbara flyttningar som gjorts av elsparkcyklar såvida inte överträdelse av parkeringsregel i kombination med hinder för vägarbete eller liknande arbete har åberopats som flyttningsgrund (2 § 2 a) FFF).

Flyttning av elsparkcyklar förenklades den 1 september 2022 då ett nytt tredje stycke tillfördes i 3 kap. 48 § TrF. En cykel utan tramp- eller vevanordning, som har en elmotor vars kontinuerliga märkeffekt inte överstiger 250 watt och som inte är självbalanserande, får dock inte parkeras på en gång- eller cykelbana annat än på en uppställningsplats eller anordning för parkering av cyklar (2022:905). Genom detta förbud mot att parkera elsparkcyklar på gång- och cykelbanor blir en omedelbar flyttningsgrund tillämplig (2 § 4 e) FFF). För andra ytor som torg som formellt definieras som terräng och parker och planteringar gäller även fortsättningsvis ”fara/hinderkriteriet” eller möjligen långtidsparkering (2 § 2 c) FFF).

Kostnader och ersättningar

Vid flyttning av fordon gäller den enkla grundprincipen att ägaren av det flyttade fordonet är skyldig att ersätta kostnader för flyttningen och de övriga kostnader som flyttningen medfört (7 § LFF).

Självfallet får inte kostnader tas ut av en fordonsägare vars fordon tagits från honom eller henne genom brott. Inte heller om fordonsägaren vid uppställningen inte hade anledning att räkna med att fara eller hinder skulle uppstå (7 § LFF, 14 § FFF). Det finns tillfällen då flyttning av fordon är så angeläget från samhällelig synpunkt (miljö eller trafiksäkerhetssynpunkt) att flyttningskostnaden får bäras av stat eller kommun.

I fråga om tomtmark finns bestämmelser som anger att den som påkallat flyttning (markägaren) i visst fall har att svara för kostnader som inte kan tas ut av fordonsägaren (7 § tredje stycket LFF). Det kan finnas anledning att påpeka detta när begäran görs av en markägare om hjälp med fordonsflyttning. Ersättningen bestäms i 13 § FFF. Den beräknas med hänsyn till de faktiska utgifterna och i övrigt efter skälig uppskattning av kostnaden för åtgärden. Om fordonets värde ska avräknas vid beräkning av kostnaderna, ska en särskild värderingsman anlitas. En fordonsägares ersättningskyldigheter bestäms särskilt för var och en av följande åtgärder. Det är alltså inte aktuellt för fullmäktige att fastställa en taxa.

Transportkostnad

Utgångspunkten är att ersättningskravet baseras på den faktiska transportkostnaden vid varje tillfälle. Till transportkostnaden räknas också kostnad för exempelvis en låsmed om sådan måste anlitas.

Det är naturligtvis möjligt att träffa avtal med entreprenör om flyttning av fordon och komma överens om en genomsnittskostnad eller schablonersättning. Ett sådant förfarande är särskilt att rekommendera vid hantering av fordonsvrak.

Kostnader för fordonsvrak

Fordonsvrak bör skrotas omgående. Enligt gällande producentansvar för bilar gäller att bilar som är fordonsvrak får lämnas utan kostnad för skrotning och eventuell förvaring på av producenten anvisat mottagningsställe. I regel en auktoriserad bilskrotare. Notera dock att producentansvaret bara gäller ”uttjänta bilar” och alltså inte exempelvis bussar, tyngre lastbilar och husvagnar. För sådana fordonslag kan alltså kostnader för skrotning uppstå. Producentansvaret gäller heller inte kostnaden för transport av fordonsvraket till mottagningsstället.

När flyttning sker tillfaller fordonsvraket den verkställande myndigheten. Flyttningskostnaden ska dock belasta den registrerade (tidigare) ägaren. Avsikten är att vraket ska skrotas. Flyttningen kan därför ske på ett enkelt sätt, exempelvis med kranbil. Hänsyn behöver då inte tas till eventuella tillkommande skador på vraket.

Hanteringen underlättas om överenskommelse träffas med entreprenör (bilskrotningsföretag) om ett engångsbelopp för transport, eventuell förvaring i avvaktan på skrotning samt skrotning. I ett sådant belopp kan också ingå en eventuell kostnad för värderingsman om sådan anlitas.

Förvaring och tillsyn av fordon på särskild uppställningsplats

Utgångspunkten är att de faktiska kostnaderna ska ersättas av fordonsägaren. Ett normalt förfarande är att ersättningen tas ut som en schablontaxa på dygn.

Värdering av fordon

Värdering blir aktuell först när fordonet tillfaller verkställande myndighet. Ersättning för värdering kan endast tas ut då särskild värderingsman anlitas.

Kungörelse om flyttning av fordon

Kungörelse ska numera ske på kommunens digitala anslagstavla, enligt kommunallagen (2017:725), varför någon ersättning för detta inte är aktuellt att ta ut.

Försäljning av fordon

Olika kostnader vid försäljning av fordon som tillfallit myndigheten som exempelvis anlitande av värderingsman och förmedling får faktureras.

Moms

Beslut om flyttning av fordon är ett myndighetsbeslut som innebär en tvångsåtgärd grundad på speciallagstiftning och någon moms ska därför inte läggas på den kostnad som fordonsägaren får betala i det fall då kommunen själv sköter transporter m.m.

Däremot är de kostnader som uppstår för genomförande med hjälp av extern transportör momsbelagt. Myndighetens betalning för sådana kostnader ska ersättas av ägaren till det flyttade fordonet. I sådant fall åligger det slutliga betalningsansvaret för moms inte den beslutande myndigheten utan fordonsägaren. Denna moms bör dock kommunen kunna ”dra av” varför kommunens faktiska kostnad/utgift blir entreprenadersättningen exklusive moms.

Andra flyttningsmöjligheter av t.ex. miljöskäl

Kommunen har möjlighet att flytta fordonsvrak på andra grunder än den som nämnts ovan, exempelvis med stöd av miljöbalken (MB) och plan- och bygglagen (PBL). Ingripande enligt MB kan ske bland annat om det föreligger risk för utsläpp av miljöfarliga ämnen eller annan risk för skador på människors och djurs hälsa, eller vid nedskräpning. Även PBL kan i vissa fall utnyttjas – om skrotbilar och annan bråte medför att det handlar om ovårdad tomt.

Fordonsvrak kontra skrotbilar

Först bör klarläggas skillnaden mellan LFF och MB. Den förra handlar om fordon och fordonsvrak, dvs. alla typer av motordrivna och icke motordrivna fordon oavsett om de är registreringspliktiga, medan MB och avfallsförordningen (2020:614) handlar om uttjänta fordon som är avfall. I 15 kap. 8 § MB definieras specialavfallet skrotbilar, som omfattar alla bilar vars totalvikt inte överstiger 3 500 kg som dessutom omfattas av producentansvar enligt förordningen (2007:185) om producentansvar för bilar. Med producent menas den som yrkesmässigt tillverkar eller importerar bilar. Omhändertagandet och återvinningen av skrotbilar regleras i bilskrotningsförordningen (2007:186). Ett fordonsvrak är definitionsmässigt något som är övergivet, i dåligt skick samt har ringa värde, medan en skrotbil är en uttjänt bil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kg och som är avfall. Skrotbilar utgör alltså en delmängd av alla fordonsvrak. Man kan göra jämförelsen med att det finns drygt 5 miljoner registrerade personbilar i landet mot drygt 10 miljoner av samtliga registrerade fordon i Transportstyrelsens register. Cyklar och vissa mopeder är exempel på fordon som inte är registreringspliktiga.

Fordonsvrak omfattas av miljöbalkens och avfallsförordningens definitioner av avfall. Med avfall i generell mening avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, 15 kap. 1 § MB. Avfall och särskilt specialavfallet farligt avfall regleras mycket rigoröst i MB och dess förordningar. Detta innebär bland annat att yrkesmässig transport, lagring (förvaring) och behandling av avfall kan kräva tillstånd eller anmälan. Fordonsvrak från motordrivna fordon (även bilar), som innehåller vätskor och farliga komponenter klassas som farligt avfall.

15 kap. 26 § MB behandlar nedskräpning särskilt: ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till. Att skräpa ned är en brottslig handling. Det finns rättsfall som visar att lämnandet av skrotbilar i naturen har jämställts med nedskräpning och föranlett ingripande från tillsynsmyndighetens sida.

Bilskrotningsförordningen (BF)

Sedan 2007 gäller producentansvaret för bilar enligt förordningen om producentansvar för bilar, medan omhändertagandet och återvinningen av skrotbilar (bilskrotning) i BF. Producentansvar innebär bland annat att producenten är skyldig att omhänderta en skrotbil gratis. Denne har dock rätt att ta ut en avgift om skrotbilen saknar väsentliga delar såsom motor, växellåda och så vidare.

Ett fordon som flyttats med stöd av LFF kan dock alltid, oavsett skick, lämnas gratis till producentens mottagningsställe eller auktoriserad skrotare, som har avtal med producenterna. Huvudregeln för slutskrotningen är att endast så kallade auktoriserade bilskrotare får avregistrera bilen genom att utfärda ett skrotningsintyg efter genomförd demontering och återvinning. Länsstyrelsen beslutar efter prövning om auktorisation kan medges. En producent får även inrätta ett så kallat mottagningsställe för skrotbilar om denne har ett avtal med en auktoriserad bilskrotare för senare omhändertagande. För att få bilen avregistrerad krävs, när det gäller bilar vars totalvikt inte överstiger 3 500 kg, ett skrotningsintyg som endast kan utfärdas av en auktoriserad bilskrotare. Skrotningsintyg krävs inte för att avregistrera andra typer av registreringspliktiga fordon som därför kan göras av ägaren genom en anmälan till Transportstyrelsen. Förordningen ställer särskilda krav på bilskrotaren, på platsen där skrotningen görs, på vad som ska demonteras innan slutskrotning etcetera.

Det måste poängteras att en auktoriserad bilskrotare i normalfallet inte får ta emot vrak efter andra fordonsslag än bilar. Genom att göra en ny anmälan till kommunens miljönämnd kan denna eventuellt tillåta även mottagning av andra fordonsslag än skrotbilar under förutsättning att dessa inte klassas som farligt avfall, exempelvis vrak efter icke motordrivna fordon eller sanerade och tömda vrak av motordrivna fordon. För att ta emot och behandla fordonsvrak, som klassas som farligt avfall, krävs alltid tillstånd av Länsstyrelsen enligt miljöbalken. En auktoriserad skrotare har vanligtvis inget sådant tillstånd. Det har emellertid föreslagits att auktorisationen som bilskrotare även ska innefatta och tillåta behandling av andra motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kg, exempelvis snöskotrar, motorcyklar med flera. Detta innebär att för att få skrota sådana fordon fordras, precis som för tunga lastbilar och bussar, ett tillstånd enligt MB.

Tillsyn

För beslut om flyttning av fordonsvrak ansvarar den nämnd som kommunfullmäktige har bestämt, ofta är det kommunens tekniska nämnd eller motsvarande. Regelmässigt delegeras beslutanderätten vidare, exempelvis till en viss tjänsteperson. I kommuner som har parkeringsövervakning finns normalt utarbetade rutiner, eftersom kommunen också flyttar andra fordon än fordonsvrak.

Står fordonsvraket i naturen eller på annan plats kan ingripande ske med stöd av miljöbalken. Detta gäller i synnerhet då det är fråga om skrotbilar som inte tömts på vätskor, då risken för miljöskador är stor. Tillsyn enligt miljöbalken och bilskrotningsförordningen utövas av miljönämnden i respektive kommun där verksamhet bedrivs eller där nedskräpning skett. Enligt miljöbalken har kommunen rätt att ta ut avgift för sin tillsyn enligt den taxa fullmäktige beslutat.

Miljönämnden kan ingripa med föreläggande om lagens bestämmelser inte följs och har möjlighet förena föreläggandet med vite och att förordna att beslutet ska gälla omedelbart, om det finns skäl för det. Om ett föreläggande inte följs kan miljönämnden begära att föreläggandet ska verkställas genom kronofogdemyndighetens försorg alternativt förordna om rättelse på ”den försumliges bekostnad”. Miljönämnden är skyldig att anmäla överträdelser av miljöbalken till åtal.

Tillsyn enligt PBL utövas av byggnadsnämnden i kommunen, som i vissa fall kan ingripa med så kallat åtgärdsföreläggande kombinerat med vite och verkställighetsförordnande och även handräckning, 11 kap. 19 § PBL. Här kan som exempel nämnas en tomtägare som förvarar en eller flera skrotbilar, bildelar och annan bråte på sin tomt så att det ser allmänt ”stökigt” ut. Enligt 8 kap. 15 § PBL ska en tomt hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer. Detsamma gäller enligt 8 kap. 16 § PBL på allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader. Möjlighet att ingripa mot skrotbilar med stöd av PBL kan också finnas om uppställningen av skrotbilarna blir att betrakta som ett bygglovpliktigt uppdrag. Avsaknad av bygglov, innebär i så fall grund för ingripande, t.ex. med ett åtgärdsföreläggande. Någon grund för åtalsanmälan enligt PBL finns däremot inte, helt enkelt av det skälet att överträdelser av bestämmelserna i PBL inte är straffbelagda.

Rättsfall m.m.

Det finns inte särskilt många kända rättsfall kring fordonsflyttning. I allt väsentligt handlar rättspraxis om de administrativa åtgärderna kring flyttningen och mera sällan om bedömningen/grunden för flyttningen. Möjligen logiskt med hänvisning till att ett beslut om fordonsflyttning inte får överklagas (10 § LFF) och att de mål som prövats som regel handlar om skadestånds- eller ersättningsfrågor.

Flyttningsgrunden fara eller hinder i trafiken

Högsta domstolens (HD:s) dom 1980-12-17, refererad som NJA 1980 s. 676 (NJA 1980:129).

I rättsfallet ansågs en personbil, som uppställd på parkeringsplats för lastbilar inte utgöra sådant hinder i trafiken som avsågs i dåvarande 2 § lagen (1967:420) om flyttning av fordon i vissa fall, trots att personbilen hindrade parkering av lastbil.

I målet hade både tingsrätt och hovrätt kommit fram till att kommunen saknat laglig grund för flyttningen. Målet överklagades till Högsta domstolen (HD), som bland annat yttrade:

”Enligt 2 § 1 st 1 lagen (1967:420) om flyttning av fordon i vissa fall får fordon flyttas, om det är uppställt så att fara för trafikolycka uppstår eller hinder uppkommer i trafiken. I det av kommunen åberopade 2 st av paragrafen sägs att, när fordon har uppställts i strid med föreskrift om stannande eller parkering, fall som avses i 1 st 1 skall anses föreligga, om det ej är osannolikt att fara uppstår eller hinder uppkommer. Regleringen utgör ett led i strävandena att förbättra säkerheten och framkomligheten i trafiken (jfr prop 1967:107 s 38 och 49 samt prop 1975/76:106 s 34).”

Den avgörande frågan i målet är om W:s felparkerade bil kan anses ha utgjort hinder i trafiken. Vad som i flyttningslagen avses med sådant hinder anges inte närmare i lagen och har inte heller utvecklats i motiven. I den proposition som låg till grund för flyttningslagen (prop 1967:107 s 49) anknöt emellertid departementschefen vid behandlingen av 2 § till förbudet mot uppställning i 49 § 1 mom 1 st i numera upphävda 1951 års vägtrafikförordning. Där föreskrevs att fordon inte fick på väg stannas eller uppställas på sådan plats eller sådant sätt, att fara uppstod för person eller egendom eller trafiken onödigtvis hindrades eller stördes (jämför motsvarande bestämmelse i 70 § 1972 års gällande vägtrafikkungörelse, numera 3 kap. 47 § 1 TrF. – författarens tillägg). Av förarbetena till 1951 års vägtrafikförordning framgår att föreskriften i 49 § 1 mom 1 st byggde på 9 § i 1936 års vägtrafikstadga (se SOU 1948:34 s 240 och prop 1951:30 s 210). Enligt sistnämnda paragraf fick fordon inte stannas eller lämnas på väg på sådant sätt, att andra fordon inte kunde fritt komma förbi, eller på plats där utsikten över vägen var skymd eller genom fordonets uppehåll skymdes, såsom vid skarp kurva, vägkorsning eller backkrön.

Mot bakgrund av det anförda bör flyttningslagens uttryck hinder i trafiken uppfattas såsom avseende direkt påverkan på framkomligheten i trafiken. Den av W på parkeringsplats för lastbilar uppställda personbilen kan – även om den hindrat parkering av lastbil – inte anses ha utgjort trafik hinder i angivna mening.

Kommunen saknade alltså, som domstolarna funnit, laglig grund för beslutet om flyttning”, och HD fastställde följaktligen hovrättens domslut.

Kommentar: För att kunna åberopa ”hinderkriteriet” vid fordonsflyttning ska – med hänvisning till HD:s dom – uppenbarligen ett verkligt hinder föreligga.

Avbrytande av flyttningsåtgärd när fordonsägaren kommer till platsen

Svea Hovrätts dom 1981-06-30 i mål T 967/78, refererad som RH 27:82.

I målet var fråga om en myndighets påbörjade flyttning av felparkerat fordon borde ha avbrutits, eller åtminstone ha begränsats, på begäran av ägaren/ felparkeraren. I målet berörs också frågan om dennes innehav av fordonsnyckel var legitimation nog. Det kan noteras att bärgningen hade påbörjats när fordonsägaren kom till platsen – bilen hade då lyfts ca 10 cm upp på bärgningsfordonets gaffel.

Hovrätten yttrade bland annat följande:

”Det är ostridigt att Lennart E:s bil var lagligen omhändertagen för att flyttas efter felparkering. Vad tvisten gäller är huruvida den påbörjade flyttningen bort avbrytas eller i vart fall begränsas och, om så bort ske, huruvida det var förenligt med skälig standard vid myndighetsutövning att likväl fullfölja flyttningen så att bilen därefter måste lösas ut från särskild uppställningsplats. Lennart E:s talan avser skadestånd på grund av felaktig myndighetsutövning eller, i vart fall som han här bestämt densamma, återbetalning av olagligt uppburen lösen.

Huruvida flyttningen bort avbrytas eller begränsas måste, som kommunen hävdar, avgöras vid bedömning på plats med beaktande både av trafiksäkerhetsskäl och av det ansvar kommunen står för omhändertagna fordon. Utredningen visar väl att Lennart E och, jämte honom, Birgitta L såtillvida måste ha framstått som behöriga att förfoga över bilen som de hade nycklar till densamma. *Det bör för den skull, som Lennart E här gjort gällande, ha varit förenligt med kommunens ansvar för bilen att lämna ut den till dem (vår kursivering).* Men det är inte styrkt vare sig att trafikförhållandena medgav omedelbart återställande på platsen eller att flyttningen kunde begränsas. Det är alltså inte visat att kommunen felat i sin myndighetsutövning och följaktligen inte heller, såvitt nu är i fråga, visat att Lennart E olagligen avkrävt lösen för bilen. Hans talan kan inte bifallas”.

Kommentar: Domstolsutslaget får anses visa att påbörjad flyttning ska avbrytas om fordonsägaren/-föraren kommer till platsen och på ett rimligt sätt kan styrka sin behörighet att bruka fordonet, under förutsättning att det kan ske med hänsyn till trafikförhållandena. Om bärgningen påbörjats, som i målet, finns förutsättningar för kommunen att ta ut kostnaden för detta.

Utan skada - fordon som saknar marknadsvärde

Svea Hovrätts dom 2011-03-02, i mål FT 795-10.

Hovrätten anförde bland annat följande med anledning av skadeståndskrav som fordonsägaren framställt mot kommunen:

En förutsättning för att det allmänna ska kunna åläggas skadeståndsansvar för en åtgärd som vidtagits vid myndighetsutövning, är att det allmänna i samband därmed förfarit felaktigt eller försumligt (3 kap. 2 § skadeståndslagen). För att sådant skadeståndsansvar överhuvudtaget ska aktualiseras krävs att någon genom myndighetsutövningen drabbats av skada och då i normalfallet person-, sak- eller förmögenhetsskada. I förevarande fall har Adolf H gjort gällande att han, genom att kommunen skrotat den honom tillhöriga bilen, lidit sakskada eftersom bilen enligt honom betingat ett värde om åtminstone 19 500 kr. För att kommunen ska kunna åläggas skadeståndsskyldighet gentemot Adolf H krävs således dels att beslutet att anse bilen som ett fordonsvrak och att skrota bilen varit felaktigt eller försumligt, dels att bilen faktiskt vid tidpunkten för skrotningen betingat ett marknadsvärde.

Hovrätten finner att det, gentemot av kommunen i målet åberopad bevisning, inte visats annat än att det aktuella fordonet helt saknade marknadsvärde vid tidpunkten för bortforslingen och skrotningen.

Adolf H är därför inte under några förhållanden berättigad till skadestånd från kommunen. Överklagandet ska således avslås redan på denna grund.

Inte bara kungörelse när ägaren är känd

Hovrätten för Västra Sverige 2002-10-12 i mål FT 2618-02 (ej prövnings-tillstånd).

Kommunen påträffade 2001-04-20 ett felparkerat fordon. Fordonet ”rödlappades” och uppmaning skickades till registrerad ägare. Beslut om flyttning fattades 2001-05-11 och fordonet flyttades samma dag. Kommunen skickade beslutet rekommenderat till ägaren. Beslutet kungjordes också och polisen tillställdes kopia av beslut och kungörelse. Ägaren löste dock inte ut brevet med mottagningsbevis utan anmälde fordonet stulet. Polisen upplyste om att fordonet var flyttat, varpå fordonsägaren anmälde kommunens beslutsfattare för kränkande behandling.

Flyttningen innebar att äganderätten överfördes till kommunen och fordonet skrotades 2001-08-16. Förre fordonsägaren fakturerades kommunens kostnader 2001-08-23, men betalade inte. Ärendet gick 2001-11-20 till inkasso och den forne ägaren meddelade att han inte tänkte betala. Kommunen ansökte om betalningsföreläggande 2002-02-20, som senare hänsköts till tingsrätten.

Vänersborgs tingsrätt förpliktigade 2002-04-15 (FT 183-02) förre ägaren att ersätta kommunen med yrkat belopp och vidare att ersätta kommunen för inkassokostnad och kostnader i mål om betalningsföreläggande. Förre ägaren överklagade till Hovrätten för Västra Sverige och begärde samtidigt skadestånd.

Hovrätten för Västra Sverige fastställde 2002-10-12 (FT 2618-02) tingsrättens dom om ersättning och avvisade yrkandet om skadestånd. Det senare med motiveringen att detta inte framställts vid tingsrätten och därför inte kunde prövas.

I domskälen angavs dock att kungörelsedelgivning inte kunde åberopas eftersom den förre ägaren hela tiden var känd och anträffbar på sin folkbokföringsadress. Därför har fordonet inte tillfallit kommunen som därmed inte haft rätt att skrota det. Däremot har kommunen med stöd av lagen om flyttning av fordon rätt till ersättning för transport av fordonet och uppställningsavgift till sammanlagt 2 000 kronor. Det av tingsrätten utdömda beloppet ligger således inom ramen för den ersättning kommunen har rätt till. Tingsrättens dom skall därför fastställas.

Den förre ägaren överklagade hovrättens dom. Högsta domstolen fann 2003-01-29 (T 4058) inte skäl att meddela prövningstillstånd, varför hovrättens dom står fast.

Rätt ägare?

Karlstads tingsrätts dom 202-08-16 i mål FT 953-02.

Kommunen flyttade 2001-11-12 ett fordonsvrak som inte gick att identifiera på plats. Dagen efter kunde bilskrotaren identifiera fordonet, protokoll upprättades, ägaren underrättades, äganderättsövergång gjordes och fordonet skrotades.

När faktura på uppkomna kostnader skickades till (den förre) ägaren vägrade denne att betala eftersom han inte var ägare till fordonet. Detta trots att vederbörande under en lång följd av år betalt registerhållningsavgift för fordonet. Till saken hör att det senare visat sig att sonen (enligt uppgift) utan faderns vetskap gjort äganderättsövergången och alltså förfalskat faderns namnteckning. Sonen kunde nämligen inte äga en bil och behålla sitt försörjningsstöd.

Vägverket beslutade 2002-02-27 (RE10-B 01:15547) efter framställning från förre ägaren (fadern) att inte ändra registreringsuppgifterna. Vägverket konstaterade således att fadern var ägare till fordonet, vilket var vad kommunen hävdade.

Kommunen ansökte om betalningsföreläggande hos kronofogdemyndigheten mot fadern, kravet bestreds och överlämnades på kommunens begäran till tingsrätten för handläggning.

Karlstads tingsrätt ogillade 2002-08-16 (FT 953-02) käromålet. Motivet var att vittnesförhöret med sonen ”fick anses visa att fadern inte varit ägare till bilen”. Kommunen beslutar, främst mot bakgrund av Vägverkets fastslående att fadern var ägare till fordonet, att överklaga domslutet.

Hovrätten för Västra Sverige beviljade 2003-09-15 (FT 3739-02) inte prövningstillstånd, varför tingsrättens avgörande alltså står fast. Kommunen överklagade till Högsta domstolen, som inte heller 2003-11-05 (Ö 3851-03) beviljade prövningstillstånd.

Ägarbyte

Högsta domstolens (HD:s) dom 2018-11-23 i mål T 1148-18.

Bakgrund

Kommunen flyttade 2017-03-08 en personbil med hänvisning till att den var uppställd i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och att bilens registrerade ägare hade skulder avseende avgifter enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift som uppgick till mer än 5 000 kr. Bilen flyttades med stöd av 2 a § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall och 2 § 3 f förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall.

När flyttningen skedde var JS antecknad som ägare till bilen i vägtrafikregistret. MD hade köpt bilen den 7 mars 2017, dvs. dagen före det att den flyttades. Den 10 mars 2017 antecknades hon som ägare i vägtrafikregistret från och med dagen för köpet.

MD väckte talan vid tingsrätten och yrkade att parkeringsbolaget skulle förpliktas att till henne lämna ut bilen och de tillhörigheter som fanns i den. Till stöd för sin talan åberopade hon att bilen och föremålen i den tillhörde henne vid tiden för flyttningen.

Kommunen bestred hennes yrkande och gjorde gällande att JS var att anse som ägare till bilen eftersom han när bilen flyttades var antecknad som ägare i vägtrafikregistret.

Tingsrätten konstaterade att det var ostridigt att MD var fordonets faktiska ägare vid flyttningstillfället och att det följaktligen inte fanns stöd för kommunen att behålla bilen. Tingsrätten biföll därför käromålet. Hovrätten har fastställt tingsrättens domslut.

Frågan i målet

Målet gäller innebörden i uttrycket fordonets ägare i 2 a § flyttningsslagen. Avses fordonets verkliga ägare eller den som var registrerad som ägare i vägtrafikregistret den dag som fordonet flyttades, oavsett vem som senare registrerats som ägare den dagen?

Registrering av ägaruppgifter

Registrering av ägaruppgifter avseende fordon sker i vägtrafikregistret. Om ett registrerat fordon byter ägare ska en anmälan om ändrade ägarförhållanden göras. Den nya ägaren ska registreras från och med den dag som i anmälan anges som överlåtelsedag, under förutsättning att anmälan sker inom tio dagar från den angivna dagen. Om anmälan kommer in senare ska den nya ägaren registreras från och med den dag som anmälan kom in. Hanteringen av anmälda uppgifter är i hög grad formaliserad och automatiserad. Det görs inte någon prövning av de ägaruppgifter som förs in i registret och uppgifterna utgör alltså inte något bevis om äganderätten till fordonet (jfr prop. 2013/14:176 s. 12 f.).

Flyttning av fordon

Enligt 2 a § flyttningsslagen får regeringen meddela föreskrifter om rätt för staten eller för en kommun att i vissa fall flytta ett fordon som är parkerat i strid mot föreskrifter om parkering eller stannande enligt felparkeringslagen, om fordonets ägare har obetalda och förfallna skulder avseende avgifter enligt samma lag. I 2 § 3 f förordningen om flyttning av fordon i vissa fall preciseras att ett fordon får flyttas på denna grund om fordonets ägare har skulder avseende avgifter enligt felparkeringslagen som uppgår till mer än 5 000 kr.

Av 8 § flyttningsslagen framgår att ett fordon som har flyttats med stöd av 2 a § inte behöver lämnas ut förrän kostnaderna för flyttningen och de förfallna avgifter som ägaren är betalningsansvarig för enligt felparkeringslagen

har betalats. I vissa fall tillfaller ett fordon som har flyttats det allmänna, t.ex. om ägaren inte hämtat fordonet inom viss tid. Värdet av fordonet ska då tillgodoräknas ägaren efter avräkning av kostnader för flyttningen och obetalda felparkeringsavgifter.

Syftet med regleringen

Bestämmelserna i 2 a § flyttningsslagen och 2 § 3 f förordningen om flyttning av fordon i vissa fall infördes år 2014 för att minska de fordonsrelaterade skulderna till det allmänna och användningen av s.k. fordonsmålvakter. Samtidigt infördes, i samma syfte, regler som gav det allmänna möjlighet att ta fordon i anspråk för betalning av t.ex. felparkeringsavgifter, trots att fordonet inte tillhörde gäldenären eller kunde anses tillhöra gäldenären enligt bestämmelserna i utsökningsbalken (se prop. 2013/14:176 och lagen, 2014:447, om rätt att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter.).

Med fordonsmålvalt avses en person utan utmättningsbara tillgångar som i vägtrafikregistret är antecknad som ägare till ett fordon i stället för den som äger och brukar fordonet. Syftet med att anlita en fordonsmålvalt är att ägaren kan undandra sig det ekonomiska ansvar som följer av ett fordonsinnehav. Regleringen ska ses i ljuset av att det är den registrerade ägaren som är ansvarig för betalning av bland annat felparkeringsavgifter.

Hur ska uttrycket fordonets ägare i 2 a § flyttningsslagen tolkas?

I vissa lagar har det införts definitioner som anger att med fordonets ägare avses den som vid överträdelsen var antecknad som fordonets ägare i vägtrafikregistret eller den som senare har antecknats där som ägare av fordonet vid tiden för överträdelsen (se t.ex. 4 § andra stycket felparkeringslagen).

Någon sådan definition finns inte i flyttningsslagen. Inte heller förekommer uttrycket registrerad ägare i lagtexten. I förarbetena till bestämmelsen i 2 a § används emellertid i princip uteslutande registrerad ägare. Där uttalas också att det med registrerad ägare avses den som vid tidpunkten för beslutet om flyttning var antecknad i vägtrafikregistret som fordonets ägare, även om någon annan senare registreras som ägare. Det påtalas i förarbetena att det, för att regeln ska vara effektiv, inte bör vara möjligt att i efterhand förändra de förutsättningar för flyttning som gällde vid beslutet genom att retroaktivt låta registrera en annan ägare till fordonet (se prop. 2013/14:176 s. 53 ff. och s. 76.) 14. I avsaknad av en definition i flyttningsslagen måste emellertid, trots det som anförs i förarbetena, utgångspunkten vara att uttrycket fordonets ägare i 2 a § avser den verkliga ägaren.

Till detta kommer att bestämmelser som tar sikte på fordonets ägare förekommer även i andra delar av flyttningslagen. Vissa av dessa, däribland 6 §, kan inte förstås på annat sätt än att det är den verkliga ägaren som avses. Om uttrycket fordonets ägare i 2 a § skulle ges den innebörden att det tar sikte på den registrerade ägaren, skulle ägarbegreppet få olika betydelser i lagen, något som skulle strida mot gängse principer för lagtolkning (jfr Lagrådets yttrande, a. prop. s. 102).

Vidare gäller regleringen möjligheterna att ta i anspråk annans egendom. Det innebär att lagen måste vara tillräckligt precis för att ingreppet ska vara förutsebart och att den inte bör tolkas extensivt (jfr NJA 2004 s. 336).

Sammantaget leder det nu anförda till att uttrycket fordonets ägare i 2 a § flyttningslagen ska tolkas enligt sin ordalydelse och därmed avse fordonets verkliga ägare.

Bedömningen i detta fall

MD köpte bilen den 7 mars 2017 och var alltså fordonets ägare vid flyttnings-tillfället. Det saknades därmed lagliga förutsättningar att flytta bilen med stöd av flyttningslagen och förordningen om flyttning av fordon i vissa fall.

MDs talan ska därför bifallas och kommunen ska förpliktas att till henne lämna ut bilen och de tillhörigheter som finns i den. Hon har också rätt till ersättning för kostnader för ansökningsavgift.

Hovrättens domslut ska således fastställas.

Viktigt att notera! Efter 1 januari 2023 gäller att den som var registrerad i något vägtrafikregister vid flyttningen då också var ägare. Eventuell ägar-ändring i efterhand saknar således betydelse efter 1 januari 2023.

Skadestånd för felaktig skrotning

Trafikverkets region upptäckte 2003-11-12 ett felparkerat fordon på en allmän väg. Ett protokoll som upprättades 2003-11-18 anger att ett fordon var felparkerat och hindrade väghållningsarbetet samtidigt som fordonet också var fordonsvrak. Beslut om flyttning togs 2003-11-20. Skrotningsbeslut togs 2003-12-02, men skrotning skedde först 2004-02-09.

Fordonsägaren begärde skadestånd med utgångspunkt att fordonet inte var fordonsvrak utan i stället värt cirka 60 000 kronor. Vägverkets huvudkontor höll med om att fordonet inte var att betrakta som fordonsvrak utan värt cirka 50 000 kronor.

Justitiekanslern (JK) beslöt att tilldela klaganden 53 000 kronor i skadestånd tillsammans med 5 625 kronor för ombudskostnader. Dessutom påpekade JK brister i handläggningen.

Kommentar: Enligt uppgift gäller förbud att stanna och parkera fordon enligt lokal trafikföreskrift på platsen. Fordonet hindrade/försvårade snöröjning. Det fanns alltså en flyttningsgrund som också angavs i protokollet. Fel flyttningsgrund valdes.

Malmö tingsrätt 2009-06-18 Mål T 6141-08

Kommunen flyttade 2007-06-07 genom sin entreprenör en utlandsregistrerad trailer till sin särskilda uppställningsplats. Flyttningen föranleddes av ett asfalteringsarbete och gällande förbud att parkera fanns utmärkt på platsen. Innan flyttningen kontaktades ägarna till på platsen uppställda fordon och uppmanades att omgående flytta sina fordon. Ägaren till trailern identifierades till Swetrail och det bolagets svenska företrädare kontaktades telefonledes av fordonsflyttarna med hänvisning till att bolaget hade svenskregistrerade trailers uppställda på platsen. Vid flyttningen fanns ytterligare tre fordon uppställda och som också flyttades.

Kungörelse om flyttningen utfärdades. Ingen ägare hörde av sig och trailern skrotades 2007-09-17.

2007-09-21 hörde en representant för Swetrail av sig till kommunens entreprenör och uppgav att han hittat en lapp på sitt skrivbord att han skulle kontakta dem.

Swetrail stämde kommunen inför tingsrätten och krävde skadestånd för trailern på 15 000 euro jämte rättegångskostnader.

Malmö tingsrätt biföll 2009-06-18 (T 6141-08) käromålet och tillerkände Swetrail ett kapitalbelopp på 15 000 euro – i avräkning mot kommunens motfordran på 3 200 kronor (flyttnings- och förvaringskostnader) – samt 201 350 kronor i rättegångskostnader. 195 350 kronor i ombudsarvode och resten som rese- och logikostnader för ombudet.

Domskälen kan sammanfattas som att kommunen inte ansågs ha gjort tillräckligt för att finna ägaren och underrätta denne.

Kommentar: Det kan tyckas egendomligt varför Swetrail först efter det att trailern skrotats intresserar sig för sin före detta egendom, men det fritar inte kommunen från sin skyldighet att underrätta ägaren.

Underlåtenhet att underrätta fordonsägaren om beslut

Justitieombudsmannen (JO) 1994-01-24 (2481-1992) och 2004-04-05 (697-2002).

JO har kritiserat två kommuner för att inte ha underrättat fordonsägaren om planerade/vidtagna åtgärder.

I ärendet 697-2002 har JO meddelat "sitt mandat", nämligen "JO:s granskning är av rättslig art och avser främst tillämpningen av gällande förfaranderegler. JO brukar inte pröva myndigheternas ställningstaganden i sakfrågor. Detta gäller i synnerhet sådana ställningstaganden som avser bedömningsfrågor eller förutsätter särskild sakkunskap".

"Det protokoll som upprättades i ärendet enligt 3 § förordningen saknar anteckning om det beslut som fattats. Detta är naturligtvis en allvarlig brist. I övrigt har inget kommit fram som i denna del ger mig anledning att rikta kritik mot miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Som nämnden anfört i yttrandet finns det inte någon skyldighet att kontakta tidigare ägare till fordonet i en situation som i detta ärende. Detta följer av att äganderätten till fordonsvrak som flyttats omedelbart övergår till kommunen, varför underrättelseskyldigheten i 5 § inte är tillämplig. Jag delar dock nämndens uppfattning att det är lämpligt att sända en kopia av protokollet över flyttningen till den föregående ägaren. Enligt min uppfattning kan det sättas i fråga om inte en sådan skyldighet borde författningsregleras. Jag skickar en kopia av detta beslut till regeringen, Näringsdepartementet för kännedom."

Kommentar: JO:s kritik är naturligtvis allvarlig. I förstnämnda fallet ledde det enligt uppgift till en viss ersättning/"skadestånd" till fordonsägaren.

Justitieombudsmannen (JO) 2005-02-07 (692-2004)

JO har kritiserat en kommun för att inte ha gjort vad som krävs för att söka kontakt med ägaren till en cykel trots att det fanns namnskylt på cykeln.

Ur JO:s beslut:

”Av 5 § (LFF) framgår att det också beträffande oregistrerade fordon finns en undersökningsplikt för den myndighet som flyttar ett fordon. Detta innebär att man inte på sätt som nämnden gör kan utgå från att märkning av cyklar inte ger besked om ägandet. Är cykel märkt bör nämnden ta reda på vem som enligt märkningen är angiven som ägare till cykeln och underrätta den personen. Visar det sig att cykeln har bytt ägare och att det inte är möjligt att utreda vem som är ny ägare får nämnden i enlighet med 5 § andra stycket kungöra att cykeln har flyttats. Både underrättelsen till en känd ägare och kungörelsen skall enligt 5 § tredje stycket innehålla upplysning om i vilka fall äganderätten till fordonet i enlighet med 6 § tillfaller kommunen.”

Jag anser således att nämnden genom att inte söka kontakt med den person som angavs på cykelns metallskylt har brutit mot sina skyldigheter enligt lagen om flyttning av fordon i vissa fall. Jag utgår från att nämnden ser över sina rutiner i dessa hänseenden.”

Kommentar: Kommunens invändning om att den märkning som kan finnas på cyklar vid ett flertal tillfällen har visat sig ge felaktiga ägaruppgifter är enligt JO inte relevant. Finns det en namnuppgift måste denna kontrolleras.

Värdering av fordon

Malmö tingsrätt 2004-11-17 (FT 5756-04), JO 2004-11-04 (2748-2004).

Kommunen rapporterade 2004-01-14 ett norskregrerat fordon. ”Mot färdriktningen, 15 min tillåten P”. Samtidigt noterades att fordonet sannolikt ”var vrak”. 2004-01-22 stod fordonet kvar och en uppmaning att flytta fordonet utfärdades. Vid besiktning 2004-01-29 befanns fordonet vara att anse som fordonsvrak, protokoll upprättades och beslut fattades om flyttning. Flyttning skedde 2004-01-30 och fordonet skrotades 2004-02-02.

Ägarinnan krävde i tingsrätten skadestånd på 11 000 norska kronor medan kommunen hävdade att fordonet var att anse som fordonsvrak. I vart fall till ett värde understigande 1 500 kronor.

Malmö tingsrätt lämnade 2004-11-17 (FT 5756-04) käromålet utan bifall. Ägarinnan JO-anmälde då kommunen.

JO riktar i beslut 2004-11-04 (2748-2004) ingen kritik mot kommunen. Däremot anför JO att han nu liksom vid tidigare prövning av klagomål förordat att kopia av protokollet skickas till fordonets ägare. JO anser också att detta skall författningsregleras och hänvisar till beslut 2004-04-05, 697- 2002 (enligt ovan).

Kommentar: Av handlingarna framgår att en uppmaning att flytta fordonet fästs på fordonet vid den andra kontrollen 2004-01-22. Spontant kan tyckas att en fordonsägare som första gången 2004 01-14 upptäcktes parkera mot tillåten färdriktning på en korttidsparkering (15 min) och rapporterades borde ha reagerat innan fordonet ”slutbesiktigades” 2004-01-29.

Förlikning - ej förenklad delgivning

En kommun flyttade 2004-06-09 ett långtidsuppställt fordon från tomtmark. Fordonet kontrollerades, efter begäran från markägaren om flyttning, första gången 2004-05-24 och då uppmanades också ägaren att flytta fordonet (det ”rödlappades”). Vid flyttningen upprättades protokoll och beslutet antecknades på protokollet. Kommunen tillämpade förenklad delgivning och skickade således protokollet med brev två gånger till ägaren. Inget av breven kom i retur.

Fordonet flyttades till kommunens särskilda uppställningsplats och kommunen begärde äganderättsövergång 2004-08-06. En värderingsman bedömde försäljningsvärdet till noll kronor på grund av fordonets skick, men att värdet av reservdelar i fordonet kunde uppskattas till cirka 5 000 kronor och att motsvarande fordon i trafikdugligt skick kunde uppskattas till mellan 10 000 och 15 000 kronor. Kommunen bestämde att skrota fordonet, men begärde inte ersättning av fordonsägaren (7 § LFF) för sina kostnader.

Den förre fordonsägaren förberedde genom advokat stämning av kommunen med yrkandet att kommunen skulle överlämna fordonet till honom eller, om fordonet inte fanns, utge ersättning med 40 000 kronor jämte ränta för den skada han lidit.

Advokaten hävdade som huvudskäl att förre ägaren inte alls delgivits respektive inte delgivits på ett korrekt sätt. Han hade vid tiden för utskicken suttit häktad med restriktioner och ”saknade därmed det normala informationsflödet som annars tillkommer var och en i ett fritt samhälle”.

Kommunen förlikades 2004-04-20 med advokaten inför hotet om stämning.

Efter diverse turer i ärendet med bud och motbud överenskoms om en förlikning på sätt att förre ägaren tillerkändes en ersättning på 20 000 kronor.

Kommentar: Intressant i ärendet är att kommunen anmälde den beslutade ersättningen som försäkringsskada, men bolaget vägrade ersättning eftersom skadan orsakats av åsidosättande av lag. Kommunen ”hade gjort fel” genom att tillämpa förenklad delgivning.

Det ska konstateras att flera kommuner – med stor framgång och utan att förfaringsättet ifrågasatts – tillämpar förenklad delgivning. Enligt delgivningslagen (2010:1932) finns emellertid inget utrymme för varken muntlig eller förenklad delgivning. Vanlig delgivning ska därför tillämpas, vilket betyder att handlingen ska skickas eller lämnas till delgivningsmottagaren och om det inte fungerar kan man överväga att använda stämningssmannadelgivning.

Förlikning - förenklad delgivning

En kommun flyttade 2009-04-29 ett långtidsuppställt fordon från tomtmark. Vid flyttningen upprättades protokoll och beslutet antecknades på protokollet. Fordonet flyttades till kommunens särskilda uppställningsplats. Kommunen tillämpade förenklad delgivning och skickade således protokollet med brev två gånger till ägaren. Fordonsägaren hörde av sig till beslutsfattaren och upplystes då om vilka åtgärder som var nödvändiga, ”åk till vår uppställningsplats och ta med dig de 1 500 kronor det kostar att lösa ut bilen” och meddelade att han tänkte lösa ut fordonet.

Ingenting hände dock och kommunen begärde äganderättsövergång 2009-06-30 och bestämde att skrota fordonet.

Den förre fordonsägaren meddelade 2009-09-04 att han tänkte lösa ut bilen, men upptäckte då att han inte längre var ägare till fordonet och att det hade skrotats. Han förberedde då genom advokat stämning av kommunen med yrkandet att kommunen skulle ersätta honom med 70 000 kronor. 45 000 kronor för fordonets värde, 20 000 kronor för lösöre i fordonet och 5 000 kronor för nedlagd tid/arbete.

Kommunjuristen medgav vid förlikning ersättningen med hänvisning till att underrättelsen/delgivningen inte skett på föreskrivet sätt (rekommenderat brev med mottagningsbevis).

Kommentar: Intressant i ärendet är dels att ägaren var i kontakt med kommunen under handläggningstiden och dels att ersättningskraven kom lång tid efter äganderättsövergången. Mot den bakgrunden kan ersättningsanspråken framstå som närmast oskäliga.

Flyttning och skrotning av bil utan att det fanns rättsliga förutsättningar

Justitieombudsmannen (JO) 2023-02-23 (685-2020) och 2023-02-23 (1020-2020).

JO har kritiserat två kommuner för allvarliga brister efter att de har flyttat och skrotat fordon utan att det fanns rättsliga förutsättningar.

Bristerna gäller sammanfattningsvis:

Fordonsvrak

Det ställs höga krav på den som ingriper mot ett fordon med stöd av bestämmelserna om fordonsvrak. Tillämpningen måste ske med omdöme och urskiljning. Lagstiftaren har medvetet en restriktiv benämning av begreppet fordonsvrak vilket innebär att fordon som kan förefalla uttjänta inte alltid kan betecknas som fordonsvrak i lagens mening. Som framgår av 2 § 7 FFF, får ett fordon flyttas om det är ett fordonsvrak. Fordonsvrak är fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid som det stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde (1 § första stycket 3 LFF).

I båda de refererade fallen har kommunerna beslutat om flyttning efter att man konstaterat att ett fordon bedömts vara fordonsvrak. I ett av de kritiserade ärendena framgår att kommunen kände till att ägaren bodde i det aktuella fordonet. JO konstaterar att fordonet därmed inte kunde anses vara övergivet och trots detta så skrotades det som ett fordonsvrak. Det saknades sålunda rättsliga förutsättningar för kommunens åtgärd, vilket JO anser vara helt oacceptabelt.

Det andra ärendet gäller ett fordon som blivit utsatt för brand men motorn och alla delar var fungerande. JO anför att endast det förhållandet att bilen varit utsatt för brand inte medför att fordonet kunde anses övergivet. Därför förtjänar nämnden kritik för det inträffade.

Förvaring

Den ena kommunen valde trots beslutet om fordonsvrak att förvara fordonet på en särskild uppställningsplats. Ägaren gavs också möjlighet att återta bilen efter att ha betalat flyttkostnaden. Ägaren valde dock att avstå detta.

JO framhåller att när det gäller fordonsvrak finns inget krav på att fordonet ska förvaras under viss tid mellan att det flyttas och skrotas och inte heller någon rätt för ägaren att återfå fordonet. Ett fordonsvrak som flyttas ska skrotas eller på annat sätt undanskaffas så snart det lämpligen kan ske. I ett beslut om flyttning ska anges om fordonet anses som ett fordonsvrak (3 § LFF). Ett fordonsvrak som har flyttats tillfaller omedelbart kommunen eller staten (6 § andra stycket LFF).

Hantering av kvarlämnad egendom

Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, ska det behandlas enligt bestämmelserna i lagen om hittegods (9 § LFF). Enligt 1 § denna lag, ska fyndet utan oskäligt dröjsmål anmälas till Polismyndigheten. Är ägaren till godset känd, får upphittaren i stället underrätta honom eller henne om fyndet.

JO har tidigare uttalat att det alltid bör dokumenteras vilka kontroller som utförts av om det finns föremål i fordonsvraket som ska hanteras enligt hittegodslagen. Även resultatet av kontrollerna bör dokumenteras. En sådan ordning är motiverad dels för att upprätthålla respekten för den enskildes egendom, dels för att den som beslutat om skrotning i efterhand ska kunna freda sig mot oriktiga påståenden om vad som fanns i fordonsvraket. Någon dokumentation av det slag som nyss nämnts har inte upprättats i detta fall, vilket naturligtvis är en brist.

I det nu aktuella fallet dokumenterades i stället utlämnandet av egendom genom fotografering av gods och person. En tjänsteanteckning över vilka föremål som lämnades ut hade enligt JO varit ett lämpligare sätt att fullgöra dokumentationsskyldigheten. JO menar också att fotograferingen inneburit en behandling av personuppgifter. En sådan åtgärd måste givetvis vara förenlig med de bestämmelser som finns om detta, bland annat EU:s dataskyddsförordning (GDPR). Fotograferingen var ett onödigt intrång i de berördas personliga integritet, men JO finner inte anledning att göra några ytterligare uttalanden om den saken.

Överklagande

I ett av fallen skickade berörd ägare in ett överklagande till nämnden med e-post. Av utredningen framgår att det tog drygt sex veckor innan överklagandet överlämnades till förvaltningsrätten. Ett så långt dröjsmål är inte acceptabelt. Dröjsmålet synes ha berott på bristande kunskap om vad som gäller vid ett överklagande. Det är nämndens ansvar att se till att det finns fungerande rutiner för detta.

Kommentar: Vad JO här kommit fram till i dessa båda ärenden, understryker tydligt att även om det ”bara” gäller ett förmodat fordonsvrak, måste kommunen ägna lika stor uppmärksamhet och noggrannhet åt ett sådant flyttningsbeslut som alla andra.

Vissa lagar och föreskrifter i sin helhet

Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall

Utfärdad 1982-03-04. Ändrad t. o. m. 2022:1231.

Ord och uttryck i lagen

1 § I denna lag förstås med

1. **fordon:** varje anordning som är eller har varit försedd med hjul, band, medar eller liknande och som inrättats huvudsakligen för färd på marken på annat sätt än på skenor,
2. **registrerat fordon:** ett fordon som är upptaget i vägtrafikregistret, det militära fordonsregistret eller motsvarande utländska register,
3. **fordonsvrak:** ett fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde,
4. **fordonets ägare:**
 - a) för ett fordon som är upptaget i vägtrafikregistret eller ett motsvarande utländskt register, den som är antecknad som fordonets ägare i registret vid tidpunkten för ett beslut om flyttning, och
 - b) för ett oregistrerat fordon, den som äger fordonet vid tidpunkten för ett beslut om flyttning eller, i fråga om ett övergivet sådant fordon, den som dessförinnan senast ägde det,

5. **fordonsrelaterade skulder:** förfallna och obetalda skatter eller avgifter enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift, lagen (2004:629) om trängselskatt, vägtrafikskattelagen (2006:227), lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt, lagen (2014:52) om infrastrukturavgifter på väg eller förordningen (2014:1564) om infrastrukturavgifter på väg.

Det som sägs i lagen om fordonets ägare gäller innehavaren, när det är fråga om fordon som innehas på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller som innehas med nyttjanderätt för en bestämd tid om minst ett år.

Om ägaren av ett fordon som är registrerat i vägtrafikregistret eller den som enligt andra stycket likställs med fordonets ägare inte har fyllt 18 år, tillämpas det som sägs i lagen om fordonets ägare i stället på den förmyndare som har registrerats i vägtrafikregistret. Detta gäller dock inte

1. om den underårige har förarbehörighet för fordonet, eller
2. i fråga om ett släpfordon, om den underårige har förarbehörighet för ett fordon som kan dra släpfordonet.

Det som sägs i lagen om markägare gäller också den som på grund av avtal har rätt att upplåta ett område för parkering eller att förbjuda parkering inom området. Lag (2022:1231).

När ett fordon får flyttas

2 § Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om rätt för statlig eller kommunal myndighet att flytta fordon i särskilt angivna fall, när det behövs för ordningen och säkerheten i trafiken eller av naturvårdsskäl.

Har ett fordon under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot sådant förbud eller villkor som avses i 1 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering och som har tillkännagetts enligt 3 § samma lag, får flyttning ske även om sådana förhållanden som anges i första stycket inte föreligger.

Ett registrerat fordon får också flyttas om det varit parkerat på annans mark under minst sju dygn i följd efter det att markägaren underrättat fordonets ägare om att det inte får vara parkerat på platsen. Kan fordonets ägare inte anträffas får fordonet flyttas om det varit uppställt under minst en månad i följd efter det att markägaren påbörjat försök att underrätta fordonsägaren.

Regeringen får överlämna åt en eller flera myndigheter att meddela tillstånd för andra myndigheter att besluta och verkställa flyttning av fordon. Lag (2003:637).

2 a § Regeringen får meddela föreskrifter om rätt för staten eller för en kommun att i vissa fall flytta ett fordon som är parkerat i strid mot föreskrifter om parkering eller stannande enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift eller mot förbud eller villkor enligt lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, under förutsättning att föreskrifterna gäller fordon vars ägare har fordonsrelaterade skulder. Lag (2022:1231).

Uppställningsplats

3 § Fordon som flyttas med stöd av denna lag skall förvaras på en särskild för ändamålet avsedd uppställningsplats eller ställas så nära den plats där de anträffades att de lätt kan återfinnas.

Fordonsvrak skall i stället skrotas eller undanskaffas på annat sätt, så snart det lämpligen kan ske. I beslut om flyttning skall anges om fordonet är att anse som fordonsvrak. Lag (1984:320).

4 § Flyttning av fordon som inte är fordonsvrak skall utföras så att fordonen och föremål som hör till dessa inte tillfogas onödig skada.

När fordon förvaras på särskild uppställningsplats, skall nödvändiga åtgärder vidtas för att de inte skall skadas eller brukas obehörigen under förvaringen. Lag (2003:637).

Underrättelse och rättsverkningar

5 § När ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, ska den myndighet som meddelat beslutet underrätta fordonets ägare så snart som möjligt. Detsamma gäller om ett flyttningsbeslut har meddelats avseende ett fordon som inte är registrerat och det genom märkning eller på annat sätt omedelbart framgår vem som är fordonets ägare. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år ska även den som har upplåtit nyttjanderätten underrättas.

Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och fordonets ägare inte har kunnat anträffas, ska den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Om det flyttade fordonet är registrerat ska myndigheten dessutom vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses motiverade för att underrätta fordonets ägare om flyttningen.

I fall då ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats, ska under rättelsen enligt första stycket innehålla en upplysning om vad som enligt 6 § blir följden om fordonet inte hämtas inom den tid som anges där. En kungörelse enligt andra stycket ska innehålla information om följden enligt 6 § av att fordonets ägare efter den tid som anges där inte har anträffats. Lag (2022:1231).

6 § Ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats tillfaller kommunen om beslutet om flyttning har verkställts av en kommunal myndighet och i annat fall staten om

1. fordonets ägare har delgetts en sådan underrättelse som avses i 5 § och inte hämtat fordonet inom en månad därefter,
2. fordonets ägare inte har hämtat fordonet inom en månad efter det att kungörelse skedde enligt 5 §, eller
3. fordonets ägare får anses ha gett upp sin rätt till fordonet.

Fordonsvrak som har flyttats tillfaller omedelbart kommunen eller staten. Lag (2022:1231).

6 a § Om en försäljning kan förväntas ge ett överskott efter avräkning av kostnaderna enligt 7 §, ska ett fordon som har tillfallit kommunen eller staten säljas. Lag (2022:1231).

6 b § När ett fordon har sålts ska betalningen tillgodoräknas fordonets ägare genom avräkning mot kostnaderna för fordonet enligt 7 § och därefter, om fordonet har flyttats med stöd av 2 a §, samtliga fordonsrelaterade skulder som fordonsägaren är betalningsansvarig för. I det senare fallet ska avräkning göras i första hand mot de äldsta skulderna. Eventuellt kvarvarande belopp ska betalas ut till fordonets ägare. Lag (2022:1231).

Kostnader och utlämning

7 § Fordonets ägare är skyldig att ersätta kostnaden för flyttningen och de övriga åtgärder som vidtagits med stöd av denna lag. Ersättningskyldighet föreligger inte, om fordonets ägare gör sannolikt att fordonet frånhänts denne genom brott.

Vid beräkning av ersättningen ska fordonets värde dras av från kostnaderna, om äganderätten har övergått enligt 6 §.

Kostnader som inte tas ut av fordonets ägare ska betalas av staten eller, om flyttningsbeslutet har verkställts av en kommunal myndighet, av kommunen. Vid flyttning enligt 2 § andra eller tredje stycket ska sådana kostnader i stället betalas av den som begärt flyttningen.

Regeringen får meddela föreskrifter om ytterligare undantag från ersättnings-skyldigheten. Lag (2022:1231).

8 § Ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats behöver inte lämnas ut förrän kostnaderna enligt 7 § har betalats. Vid exekutiv försäljning har kostnader enligt 7 § företräde framför sådan fordran som avses i lagen (2014:447) om rätt att ta fordon i anspråk för fordringar på vissa skatter och avgifter.

Ett fordon som har flyttats med stöd av 2 a § och som inte är utmätt behöver inte heller lämnas ut förrän samtliga fordonsrelaterade skulder, som fordons-ägaren är betalningsansvarig för, har betalats. Lag (2022:1231).

Föremål på eller i ett fordon

9 § Föremål som finns på eller i ett fordon anses vid tillämpningen av denna lag höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods. Lag (2003:637).

Överklagande

10 § Beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får inte överklagas.

Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall

Utfärdad 1982-04-01. Ändrad t. o. m. 2023:1527.

Förordningen visas i den version som gäller från 2023-01-01, de ändringar som sker 2024-01-01 har särskilt angivits

Tillämpningsområde

1 § Denna förordning gäller i anslutning till lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Flyttningsgrunder

2 § Utöver vad som framgår av 2 § andra och tredje styckena lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall får ett fordon flyttas i följande fall.

1. 1. Om det är uppställt på en sådan plats eller på ett sådant sätt att fara uppstår eller trafiken onödigtvis hindras eller störs.
2. 2. Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och
 - a) försvårar snöröjning, renhållning eller annat arbete på väg,
 - b) det finns stor risk för att fara uppstår, eller
 - c) fordonet varit fortlöpande uppställt på samma plats under minst tre dygn.
3. 3. Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering och
 - a) fordonet enligt uppgift i vägtrafikregistret är belagt med kör- förbud enligt fordonsförordningen (2009:211) eller enligt den upphävda fordonsförordningen (2002:925),
 - b) det för fordonet enligt uppgift i vägtrafikregistret gäller användningsförbud enligt vägtrafikskattelagen (2006:227), lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt eller lagen (2019:370) om fordons registrering och användning,
 - c) fordonet är trafikförsäkringspliktigt enligt trafikskadelagen (1975:1410) och enligt uppgift i vägtrafikregistret saknar föreskriven trafikförsäkring,
 - d) fordonet ska vara registrerat men saknar registreringsskylt eller annars inte kan identifieras på platsen, eller
 - e) det till stöd för uppställningen har åberopats ett parkeringstillstånd för rörelsehindrade som är ogiltigt eller som har anmälts stulet eller förlorat hos Polismyndigheten.
 - f) **(Upphör att gälla 2024-01-01)** fordonets ägare har skulder avseende avgifter enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift som uppgår till mer än 5 000 kronor.
4. Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering
 - a) på en parkeringsplats som är reserverad för personer med parkeringstillstånd för rörelsehindrade,
 - b) i ett körfält eller körbana för fordon i linjetrafik m.fl.,
 - c) på en hållplats enligt 3 kap. 54 § trafikförordningen (1998:1276),
 - d) på eller inom fem meter före ett övergångsställe, en cykelpassage eller en cykelöverfart, eller
 - e) på en gång- eller cykelbana eller i ett cykelfält.

5. Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på en plats där det gäller förbud mot att stanna eller parkera för fordon annat än för på- eller avlastning av gods.
6. Om det är uppställt på en offentlig plats som upplåtits för parkering och det huvudsakliga syftet med uppställningen uppenbarligen är något annat än parkering av fordonet.
7. Om det är ett fordonsvrak.
8. Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering på en parkeringsplats som är reserverad för fordon som avses i 10 kap. 2 § tredje stycket trafikförordningen.
9. **(Träder i kraft 2024-01-01)** Om det är uppställt i strid mot föreskrifter om stannande eller parkering, eller mot förbud eller villkor enligt lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, och fordonets ägare har fordonsrelaterade skulder som sammanlagt uppgår till mer än 5 000 kronor. Förordning (2022:1527).

Underrättelse till Kronofogdemyndigheten

(Upphör att gälla 2024-01-01) 2 a § Den myndighet som beslutat om flyttning enligt 2 § 3 f ska underrätta Kronofogdemyndigheten om beslutet. Om ett exekutivt förfarande har inletts, ska vidare åtgärder för flyttning inte vidtas så länge det förfarandet pågår. Handläggningen av flyttningsärendet ska återupptas om det exekutiva förfarandet avslutas utan att fordonet säljs eller om verkställighet inte sker i fordonet. Förordning (2014:449).

(Träder i kraft 2024-01-01) 2 a § Den myndighet som beslutat om flyttning enligt 2 § 9 ska underrätta Kronofogdemyndigheten om beslutet. Om ett exekutivt förfarande har inletts, ska vidare åtgärder för flyttning inte vidtas så länge det förfarandet pågår. Handläggningen av flyttningsärendet ska återupptas om det exekutiva förfarandet avslutas utan att fordonet säljs eller om verkställighet inte sker i fordonet. Förordning (2022:1527).

Flyttningsförfarandet och flyttande myndigheter

3 § Beslut om flyttning ska föregås av utredning. Vid utredningen ska protokoll föras. Beslutet ska antecknas på protokollet. Förordning (2022:1527).

4 § Beslut om flyttning ska verkställas omedelbart, om det behövs med hänsyn till ändamålet med flyttningen. I andra fall ska ett skriftligt meddelande fästas på fordonet med en uppmaning till fordonets ägare att senast viss angiven dag flytta fordonet. Det ska framgå av meddelandet att fordonet kommer att flyttas om uppmaningen inte följs. Är fordonets ägare känd, ska en kopia

av meddelandet skickas till honom eller henne så snart det kan ske. Andra stycket ska alltid tillämpas om ett fordon ska flyttas med stöd endast av bestämmelsen i 2 § 8. Förordning (2022:1527).

5 § Har upphävts genom förordning (2003:639).

6 § Undanskaffande av fordonsvrak på andra sätt än genom skrotning ska ske så att det inte uppkommer olägenheter från hälso- och miljövårdssynpunkt. Förordning (2022:1527).

7 § Ett fordon som inte transporteras till en särskild uppställningsplats ska ställas upp inom synhåll från den ursprungliga uppställningsplatsen. Om det inte lämpligen kan ske, ska fordonet ställas upp inom synhåll från en vägkorsning som är belägen i omedelbar närhet av den ursprungliga uppställningsplatsen. Förordning (2022:1527).

8 § Kommunen, Polismyndigheten eller Trafikverket svarar för de särskilda uppställningsplatserna. Sådana platser ska vara inhägnade och tillfredsställande bevakade. Förordning (2022:1527).

9 § När någon annan myndighet än Polismyndigheten har beslutat eller verkställt flyttning, ska den genast underrätta Polismyndigheten. Förordning (2014:1250).

10 § När ett fordon har flyttats så som anges i 7 §, ska ett meddelande om vilken myndighet som verkställt flyttningen genast fästas på fordonet. Förordning (2022:1527).

11 § Underrättelse om flyttningsbeslut i fråga om ett registrerat fordon ska delges fordonets ägare. Förordning (2022:1527).

12 § En sådan kungörelse som avses i 5 § andra stycket lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall ska anslås senast veckan efter flyttningen om det flyttade fordonet är registrerat och annars så snart det kan ske. Kungörelsen ska finnas tillgänglig hos Polismyndigheten. Förordning (2014:1250).

13 § En fordonsägares ersättningsskyldighet bestäms särskilt för var och en av följande åtgärder:

1. transport av fordonet,
2. förvaring av fordonsvrak i avvaktan på att det undanskaffas,
3. skrotning eller undanskaffande på annat sätt av fordonsvrak,
4. förvaring och tillsyn av fordonet på särskild uppställningsplats,
5. värdering av fordonet, och
6. försäljning av fordonet.

Ersättningen beräknas med hänsyn till de faktiska utgifterna och i övrigt efter skäligen uppskattning av kostnaden för åtgärden. Om fordonets värde ska avräknas vid beräkning av kostnaderna, ska en särskild värderingsman anlitas. Förordning (2022:1527).

14 § Om ett fordon har flyttats enligt 2 § 1 är fordonets ägare inte skyldig att ersätta kostnaderna för flyttningen, om denne gör sannolikt att förhållandena vid uppställningen var sådana att han eller hon inte hade anledning att räkna med att fara eller hinder skulle uppstå. Förordning (2022:1527).

15 § Polismyndigheten ska föra ett register över de fordon som har flyttats. Registret ska innehålla uppgifter

1. som gör det möjligt att identifiera fordonet,
2. om var fordonet var uppställt när det flyttades, och
3. om vart fordonet har flyttats.

Uppgifter enligt första stycket 2 och 3 ska inkludera uppgifter om kommun och län. Förordning (2014:1250).

16 § Beslut om att flytta fordon som inte är fordonsvrak får meddelas och verkställas av

1. Polismyndigheten,
2. kommunal myndighet i en kommun som svarar för parkeringsövervakning enligt lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. inom det område som parkeringsövervakningen ska omfatta enligt kommunens beslut, och
3. Trafikverket när det gäller flyttning enligt 2 § 1, 2, 4 eller 6 av fordon som står uppställda inom eller i anslutning till vägområdet för sådan allmän väg som staten är väghållare för.

På begäran av någon annan kommun än sådan som avses i första stycket 2 får länsstyrelsen bestämma att en kommunal myndighet får meddela beslut om och verkställa flyttning enligt 2 § 2 a och c.

När två eller flera myndigheter får meddela beslut om och verkställa flyttning av fordon inom samma område ska samråd ske mellan myndigheterna om hur dessa uppgifter ska fördelas. Förordning (2022:1527).

17 § Beslut om att enligt 2 § andra och tredje styckena lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall flytta fordon som inte är fordonsvrak får meddelas endast på begäran av markägaren. I fall som avses i 2 § tredje stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall ska markägaren visa att fordonsägaren har underrättats om att fordonet inte får vara parkerat på platsen eller, om fordonets ägare inte anträffats, visa när försöken att underrätta denne påbörjades.

Beslut om att enligt 2 § 2 a flytta fordon som inte är fordonsvrak får meddelas endast efter begäran av den vars verksamhet hindras eller försvåras. Förordning (2022:1527).

18 § Beslut om att flytta ett fordonsvrak får meddelas och verkställas av

1. kommunen, och
2. Trafikverket, om vraket finns inom eller i anslutning till ett vägområde för allmän väg där staten är väghållare. Förordning (2022:1527).

Polismyndighetens föreskrifter

19 § Polismyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter för verkställigheten av lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall och denna förordning. Förordning (2014:1250).

Rikspolisstyrelsens allmänna råd om flyttning av fordon; RPSFS 2012:25

Utfärdad 2012-07-16.

Utredning

1 § När ett fordon ska flyttas med stöd av 2 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall eller 2 § förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall ska formuläret Protokoll enligt lagen (1982:129) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall (RPS 640.1) användas.

Om flyttningen sker genom en kommun eller Trafikverkets region, får ett annat formulär med motsvarande innehåll användas.

Allmänna råd

Innan en utredning färdigställs bör skyltningen med vägmärken kontrolleras, liksom att lokala trafikföreskrifter är gällande.

2 § Ett fordon får flyttas med stöd av 2 § 2 c förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall, om en polis, en parkeringsvakt eller någon annan befattningshavare vid kommunen eller en befattningshavare vid Trafikverkets region har slagit fast att fordonet fortlöpande varit uppställt på samma plats under minst tre dygn.

Allmänna råd

Bevisning bör säkras, exempelvis genom att ventilställningarna på hjulen noteras. En uppgift från en företrädare för allmänheten om att fordonet har stått på platsen en viss tid bör normalt inte ensam läggas till grund för ett beslut om flyttning.

3 § Innan ett fordon flyttas med stöd av 2 § tredje stycket lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, ska kontrolleras att markägaren har fullgjort sin skyldighet enligt 17 § första stycket förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall.

Allmänna råd

Som bevis för att underrättelse eller försök till underrättelse har gjorts bör kunna godtas t.ex. kopia av ett brev eller en uppgift av annat slag som i bevishänseende kan anses vara godtagbar.

Meddelande om flyttning av fordon i vissa fall

4 § Om flyttning av ett fordon inte ska verkställas omedelbart, ska myndigheten använda formuläret Uppmaning att flytta fordon enligt lagen (1982:129) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall (RPS 640.3), eller en annan blankett med motsvarande innehåll. Ett exemplar av formuläret ska fästas väl synligt på fordonet.

Allmänna råd

Om det är fråga om en flyttning enligt 2 § 2 c förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall, bör uppmaningen utfärdas innan tredygnnsfristen har löpt ut.

Underrättelse till fordonsägare m.m.

5 § När en flyttning enligt 7 § förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall har skett (s.k. kort flyttning) ska myndigheten använda formuläret Meddelande om fordonsflyttning enligt lagen (1982:129) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall (RPS 640.2), eller ett annat formulär med motsvarande innehåll. Ett exemplar av formuläret ska fästas väl synligt på fordonet. Om fordonsägaren är känd, ska en kopia av formuläret sändas till denne.

6 § Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats (s.k. lång flyttning), ska underrättelse enligt 5 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall lämnas genom ett sådant formulär som anges i 1 §.

7 § Innan ett fordon flyttas ska eventuella synliga skador på fordonet noggrant dokumenteras.

Allmänna råd

Dokumentation bör om möjligt innefatta fotografier av skadorna.

Utlämning av fordon

Allmänna råd

Om en ägare eller en brukare kommer till platsen när en flyttning verkställs och erbjuder sig att omedelbart flytta fordonet, bör verkställigheten avbrytas. Ägarens eller brukarens rätt till fordonet bör då kontrolleras t.ex. genom att körkort eller legitimation företes.

Innan ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats lämnas ut bör kontrolleras att fordonet lämnas ut till rätt person.

Övergång av äganderätt m.m.

8 § Skrotningspremie, återbetald fordonsskatt och försäljningsvinst som tillfaller staten ska i förekommande fall betalas in till ett konto som är kopplat till statsverkets checkräkning.

9 § När ett fordon har tillfallit staten eller en kommun enligt 6 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall ska anmälan om ägarbyte enligt 10 kap. 1 § förordningen (2001:650) om vägtrafikregister göras till Transportstyrelsen.

Registerföring m.m.

10 § I Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (FAP 445-1) om registrering av efterlysta fordon, registreringsskyltar, personliga skyltar och skyltar för beskickningsfordon finns bland annat regler om att fordon som har flyttats ska registreras i registret över efterlysta fordon (EF-registret).

11 § Om ett fordon som inte är registrerat har flyttats, ska registrering ske i Hittogodssystemet under Huvudgruppen Fordon/Fordonstillbehör/Trafik och där tillämplig undergrupp. Fältet: Flyttat oreg. Fordon måste alltid fyllas i med JA.

12 § En underrättelse enligt 9 § förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall ska lämnas till den polismyndighet inom vars polisdistrikt flyttningen har beslutats eller verkställts.

När en underrättelse enligt första stycket lämnas ska en sådan blankett som avses i 1 § användas.

Om fordonet lämnas ut eller om äganderätten övergår till någon annan, ska detta genast anmälas till den polismyndighet som enligt reglerna i FAP 445-1 ska registrera avlysningen.

13 § Vad som sägs i 10 § gäller inte i fråga om fordonsvrak.

Bilaga 1

Blanketter

I hanteringen med flyttning av fordon finns ett antal blanketter som kan och i vissa fall ska användas. Här följer några exempel. Samtliga blanketter går att hämta från Sveriges Kommuner och Regioners webbplats på www.skr.se.

Protokoll

Enligt 3 § FFF ska protokoll föras och beslutet ska antecknas på protokollet. RPSFS 2012:25 anger att blanketten RPS 640:1 ska användas. Om flyttningen sker genom beslut av en kommun eller Trafikverkets region får en annan blankett med motsvarande innehåll användas. Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram en blankett för ändamålet (se nedan).

Sid 1 (3)					
Protokoll					
Enligt Lagen (1982:129) och Förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall.					
Myndighet:		Datum:		Diarienummer:	
Registreringsnummer:	Nation:	Fordonslag:	Fabrikat:	Årsmodell:	Chassi/motornummer, färg:
Plats:			Datum:	Klockslag:	
Flyttning påkallas enligt punkt (se sid. 3):	Är fordonet anmält stulet?		Finns fordonsrelaterade skulder?		
	☒ Ja	☒ Nej	☒ Ej kontrollerat	☒ Ja	☒ Nej
Flyttningstidpunkt påkallad av (myndighetens namn och dess företrädare):					
Fordonets ägare (namn, adress, telefon) om denne är känd eller uppgifter härom erhållits:					
Ange i förekommande fall vem som hindrades/Övrigt:					
Fordonets värde, kr:	Värderingskostnad, kr:	Datum:	Värderingsmannens underskrift:		
Protokollförelärens underskrift:		Värderingsmannens adress:			
Beslut Fordonet ska flyttas p.g.a. ovan angiven orsak. Detta beslut kan inte överklagas.					
Fordonet ska flyttas till:					
☒ lämplig närliggande plats	☒ särskild uppställningsplats, adress:				
Beslutet skall verkställas:			Verkställes av:		
☒ omedelbart	☒ tidigast 4:e vardagen efter anmäning	☒ Kommunen	☒ Trafikverket	☒	
Myndighetens underskrift:					

Uppmaning att flytta fordon, "Röd lapp"

I vissa fall får fordon inte flyttas utan att uppmaning först riktats till fordonsägaren att själv göra detta (4 § FFF andra stycket). "Röd lapp" ska enligt RPS föreskrift användas (se nedan).

Meddelande om fordonsflyttning, "Grön lapp"

Vid kort flyttning ska meddelande fästas väl synligt på fordonet (se nedan).

<h1>Uppmaning att flytta fordon</h1>	
Beslutande myndighet: Tekniska kontoret Abo kommun	Plats: <input type="text"/>
Beslut om flyttning av fordon meddelat den: <input type="text"/>	☐ Med stöd av 2 § stycket, Lag 1982:129 om flyttning av fordon i vissa fall, LFF. ☐ Med stöd av 2 § punkten, Förordning 1982:198 om flyttning av fordon i vissa fall, FFF.
Fordonets ägare uppmanas att senast: <input type="text"/> flytta fordonet från denna plats. Sker inte detta verkställs beslutet på ägarens bekostnad och med påföljd i övrigt enligt vad som anges i LFF/FFF.	
Datum: <input type="text"/>	Verkställare: Tekniska kontorets entreprenör Bilbärgaren AB Tel 099-12 34 56

Röd lapp.

<h1>Meddelande om fordonsflyttning</h1>	
Fordonets fabrikat: <input type="text"/>	Registreringsnummer: <input type="text"/>
Med stöd av Förordning 1982:198 om flyttning av fordon i vissa fall, FFF, har fordonet flyttats till denna uppställningsplats. Fordonets ägare har meddelats härigenom åtgärden. Faktura på kostnaden översändes tillsammans med flyttningsprotokoll.	
Beslutande myndighet: Tekniska kontoret Abo kommun	
Beslut om flyttning av fordon meddelat den: <input type="text"/>	Med stöd av 2 § punkten, Förordning 1982:198 om flyttning av fordon i vissa fall, FFF.
Flyttning verkställd den: <input type="text"/>	Verkställare: Tekniska kontorets entreprenör Bilbärgaren AB Tel 099-12 34 56

Grön lapp.

Anmälan om äganderättsövergång

När äganderätten till ett fordon tillfallit verkställande myndighet, ska äganderättsövergång anmälas till Vägtrafikregistret innan försäljning sker (se blankett Fordonsanmälan nedan). Kan hämtas på [Fordonsanmälan \(transportstyrelsen.se\)](http://fordonsanmalan.transportstyrelsen.se).

	Fordonsanmälan	1 (3)
Ansökan skickas till Transportstyrelsen, 701 81 Örebro		Denna blankett får endast användas vid vissa situationer. Se information på sida 3.
Var god texta!		
Uppgifter om fordonet		Registreringsnummer
Märke, handelsbeteckning (fabrikat, typ)	Fordonets identifieringsnummer (chassi-/ramnummer eller motsvarande). Maximalt 17 tecken.	Årsmodell (ej obligatoriskt)
Registrerad ägare		Person-/organisationsnummer
Namn		
Ägarbyte/Uppgifter om köparen		
Datum (AAAA-MM-DD)	Köparens person-/organisationsnummer	
Namn	Utdelningsadress	
Postnummer	Postort	Telefonnummer dagtid
☐ Leasing anmäls	☐ Kredit anmäls, slutdatum:	Leasing-/kreditgivarens underskrift/stämpel
☐ Leasing upphör	☐ Kredit upphör	
Leasing-/kreditgivarens person-/organisationsnummer		
Användningssätt	Beställning	
Beskriv användningssättet för fordonet	Ansökan om dubblett	
	☐ Framskylt	
	☐ Baks skylt	
Avställning	Påställning	Datum för påställning (AAAA-MM-DD)
☐ Anmäls	☐ Anmäls	
Avregistrering		
Ange orsak (se sida 3 *)		
☐ Anmäls		
Mottagningsbevis enligt 12 § bilskrotningsförordningen (2007:186)		
Auktoriserad bilskrotarens person-/organisationsnummer	Utfärdadatum (AAAA-MM-DD)	Auktoriserad bilskrotarens underskrift/stämpel
Transportstyrelsen Fordonsinformation 701 81 Örebro Besöksadress Tunnlandsgatan 5, Örebro	transportstyrelsen.se kontakt@transportstyrelsen.se	Telefon 0771-503 503 Telefax 019-262 612

Kungörelse

Kungörelse ska alltid ske när ett fordon förts till en särskild uppställningsplats och ägaren inte kunnat anträffas (se exempel på utformning nedan). Kungörelse ska ske på kommunens digitala anslagstavla.

Flyttande kommun:	Datum:
Flyttande avdelning/motsvarande:	

Kungörelse om flyttade fordon

Nedan angivna fordon har flyttats med stöd av Lagen (1982:129) och Förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall till kommunens uppställningsplats:

Namn, adress och eventuell färdbeskrivning

Om inte fordonet löses ut och hämtas från uppställningsplatsen inom en månad efter ovan angivet anslagsdatum, kommer äganderätten att övergå till kommunen enligt bestämmelserna i LFF. Detsamma gäller eventuella föremål som finns i fordonet.

Registreringsnummer	Fabrikat	Typ	Ursprunglig uppställningsplats
AAA111	Volvo	240	Hantverkaregatan 14
BBB222	Saab	900	På Bostadsgatans område
Oasen 2			
Okänt	Audi	100	Bostadsgatan 6

För flyttande kommun

Namnsteckning: _____

Namnförtydligande: _____

Adress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Överlåtelse

För att underlätta för fordonsägaren att bli av med fordonet kan denna blankett användas (se exempel på utformning nedan).

Flyttande kommun:	Datum:
Flyttande avdelning/motsvarande:	

Överlåtelse vid flyttning av fordon

Enligt Vägtrafikregistret är ni ägare till fordonet med registreringsnummer:	Fordonet står uppställt i strid mot gällande bestämmelser på:	Ni uppmanas att omedelbart flytta fordonet, allra senast:
--	---	---

Sker inte detta kommer vi med stöd av Lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, LFF, att på ägarens bekostnad flytta fordonet till en särskild uppställningsplats eller att eventuellt skrota fordonet.

Bärgningskostnad: _____ kronor.

Observera att ny parkeringsanmärkning kan utfärdas varje dygn.

Om ni önskar överlåta ert fordon, kan ni underteckna och returnera nedanstående intyg. Vägtrafikregistret underrättas om äganderättsövergången. Eventuell uppkomna kostnader kommer att debiteras er.

För flyttande kommun

Namnteckning: _____

Namnförtydligande: _____

Adress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Intyg om överlåtelse

Namn på kommunen
Postnummer
Postort

Härmed förklarar jag mig avstå från alla anspråk på ett av mig tillhörigt fordon och medger att fordonet skrotas.

Fordonet har registreringsnummer: _____

Datum: _____	Bevittnas: _____	Bevittnas: _____
Underskrift: _____	Underskrift: _____	Underskrift: _____
Namnförtydligande: _____	Namnförtydligande: _____	Namnförtydligande: _____
Telefon: _____	Telefon: _____	Telefon: _____

Flyttning av fordon

Handbok för kommunens handläggare

Beslut om flyttning av fordon är en grannliga arbetsuppgift, som kan innebära svåra överväganden. Handläggningen måste vila på strikt författningsenlig grund, men den kräver också sunt förnuft och gott omdöme.

Handboken syftar till att ge handläggare och beslutsfattare ett korrekt och aktuellt underlag att stå på vid i frågor och beslut kring fordonsflyttning. Den kan vara såväl kommunerna som Polismyndigheten och Trafikverket till hjälp. Den baseras på de typfall som kan utgöra grund för flyttning.

Handboken gavs ut första gången i augusti 1993, och kom i en omarbetad upplaga 2004. Denna upplaga har tagits fram med anledning av de ändringar i lagen och förordningen om flyttning av fordon som skett efter den övergripande revideringen av lagen som gjordes och som trädde i kraft 1 januari 2004. Handboken är uppdaterad med ändringsföreskrifter t.o.m. 2022:1231 (LFF) samt 2022:1527 (FFF).

ISBN 978-91-8047-201-2

Ladda ner eller beställ på skr.se/publikationer

Post: 118 82 Stockholm | Besök: Hornsgatan 20

Telefon: 08-452 70 00 | skr.se

Sveriges
Kommuner
och Regioner